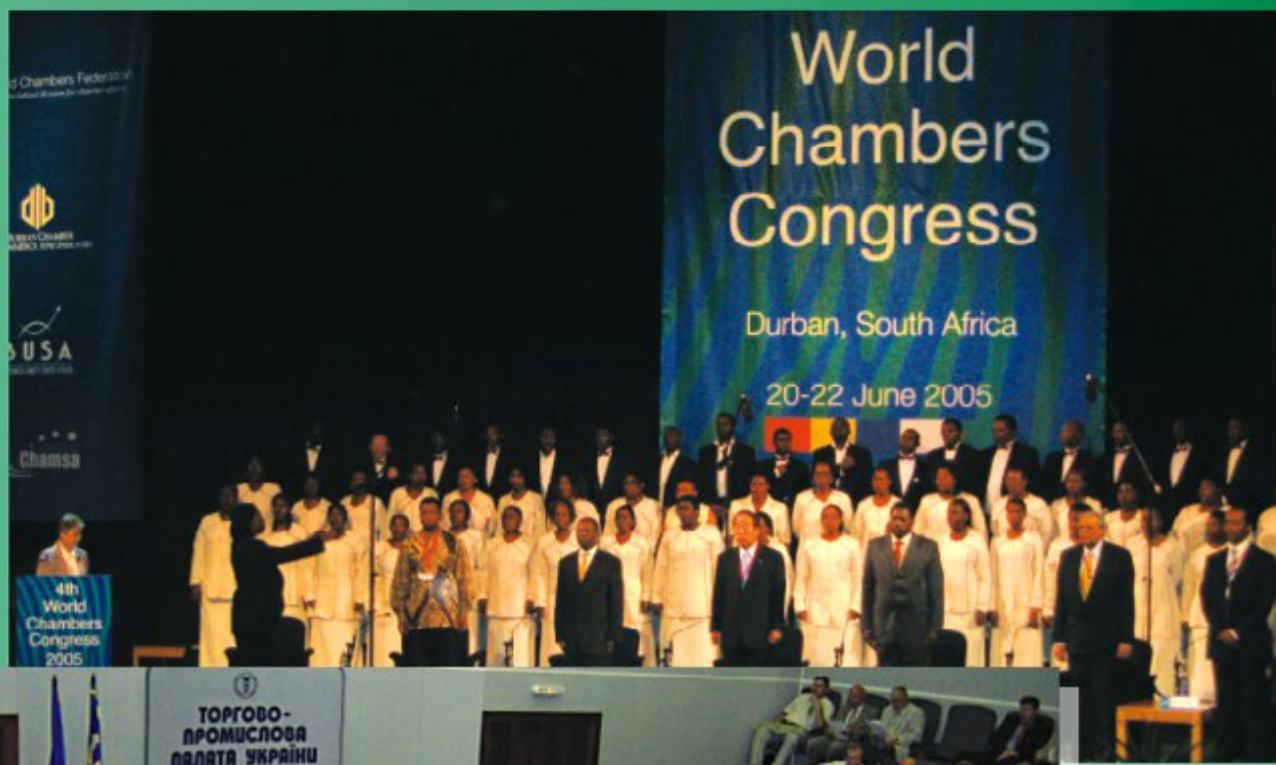

**ДІЛОВИЙ
ВІСНИК**

**BUSINESS
HERALD**

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕКЛАМНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ

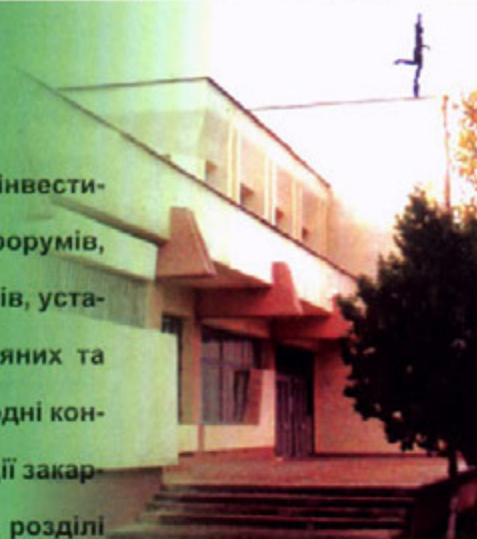
2005 № 5-8 (109-112)

ОСНОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОСЛУГ

- ♦ Консультації з питань підприємницької, зовнішньоекономічної, інвестиційної діяльності в Україні та іноземних державах.
- ♦ Організація і проведення в Україні та за кордоном ділових місій, форумів, конференцій, семінарів.
- ♦ Сприяння українським та іноземним компаніям у пошуку партнерів, установленні різних форм ділового співробітництва.
- ♦ Організація індивідуальних переговорів представників вітчизняних та іноземних підприємств і підприємницьких структур.
- ♦ Організація і проведення тематичних ділових зустрічей "Міжнародні контактні дні".
- ♦ Забезпечення функціонування постійно діючої виставки продукції закарпатських виробників.
- ♦ Представлення продукції і послуг суб'єктів підприємництва у розділі "Інтернет-виставка підприємств Закарпаття" веб-сайту Закарпатської ТПП.
- ♦ Організація поїздок на вітчизняні й зарубіжні виставки-ярмарки, бізнес-зустрічі, семінари, конференції.
- ♦ Організація презентацій вітчизняних та іноземних фірм, їх продукції і послуг.
- ♦ Маркетингові дослідження, інформування про кон'юнктуру внутрішнього і зовнішнього ринків.
- ♦ Експертиза якості, кількості, вартості, комплектності вітчизняних та імпортованих товарів, продукції, сировини.
- ♦ Підтвердження норм витрат сировинних матеріалів, засвідчення відсоткового ступеня використання сировини та рівня її вартості у загальній вартості готової продукції.
- ♦ Оцінка рухомого й нерухомого майна, земельних ділянок, майнових і немайнових прав, цінних паперів, інтелектуальної власності, бізнесу.
- ♦ Оцінка та визначення технічного стану транспортних засобів, машин, обладнання, механізмів.
- ♦ Засвідчення і видача сертифікатів про походження товарів, належність продукції власному виробництву.
- ♦ Надання усних консультацій з питань експертизи і сертифікації товарів.
- ♦ Розробка й оцінка бізнес-планів та інвестиційних проектів.
- ♦ Оформлення трансферу технологій, інтелектуальної і промислової власності, оцінка їх вартості та правовий захист.
- ♦ Надання юридично-правових послуг і консультацій в усіх сферах господарської діяльності.
- ♦ Розробка установчих документів для створення підприємств і організацій.
- ♦ Розробка та рецензування зовнішньоекономічних договорів (контрактів).
- ♦ Консультації з питань міжнародного комерційного арбітражу, підготовка матеріалів до розгляду в МКАС при ТПП України.
- ♦ Розгляд і вирішення спорів Постійнодіючим Третейським судом при Закарпатській ТПП.
- ♦ Проведення експертизи документів на випадок настання форс-мажорних обставин, підтвердження настання форс-мажорних обставин суб'єктам підприємницької діяльності України.
- ♦ Юридичне забезпечення провадження інвестиційної діяльності.
- ♦ Сприяння у підготовці документів на реєстрацію знаків для товарів і послуг у Департаменті інтелектуальної власності.
- ♦ Підготовка та оформлення документації для вступу в члени Асоціації товарної нумерації України "ЄАН-УКРАЇНА", на присвоєння товарам штрихових кодів і занесення інформації в електронну базу даних.
- ♦ Надання довідок про ціни на товари на вітчизняному й світових ринках.
- ♦ Визначення кодів товарних номенклатур зовнішньоекономічної діяльності.
- ♦ Підготовка довідкової інформації про ділові заходи в Україні та за кордоном.
- ♦ Надання адресних, фірмових і бізнес-довідок про українські й зарубіжні підприємства.
- ♦ Внесення інформації про підприємство до Недержавного реєстру українських підприємств у ТПП України.
- ♦ Виконання письмових перекладів усіх видів документації з іноземних мов та іноземними мовами, легалізація (завірення) перекладу, забезпечення усних перекладів при проведенні переговорів.
- ♦ Організація і проведення навчання, підготовки та перепідготовки кадрів, а також проведення мовних курсів для керівників бізнесових структур та перекладачів.
- ♦ Ксерокопіювання в різних форматах, завірення ксерокопій документів.
- ♦ Забезпечення рекламної діяльності підприємств в Україні та за кордоном, розповсюдження комерційних пропозицій за допомогою друкованих і електронних засобів системи ТПП України.
- ♦ Видання інформаційно-рекламного бюлетеня Закарпатської ТПП "Діловий вісник".
- ♦ Розміщення у "Діловому віснику" ілюстрованих рекламних матеріалів підприємств і організацій.
- ♦ Виготовлення інформаційно-рекламних каталогів ділових заходів, рекламних проспектів, буклетів та ін.

З НАМИ У МАЙБУТНЄ

Інформаційно-рекламний бюлетень
Закарпатської торгово-
промислової палати
«ДІЛОВИЙ ВІСНИК»
(«BUSINESS HERALD»)
№ 5-8 (109-112) 2005 р.

Свідectво про реєстрацію
Закарпатського обласного
комітету в справах преси
та інформації:
серія Зг, № 118
від 17 червня 1997 р.

Засновник – Закарпатська
торгово-промислова палата
Президент
Отто КОВЧАР

Наша адреса:
Україна, 88015 м. Ужгород,
вул. Грушевського, 62
Тел.: (+38-0312) 662214, 669450
тел./факс: (+38-0312) 664477, 669499
e-mail: tpp@tpp.uzhgorod.ua
http://www.tpp.uzhgorod.ua

Інформаційно-рекламний бюлетень
надсилається підприємствам,
організаціям, установам, приватним
підприємствам – членам ЗТПП;
державним органам влади;
держадміністраціям; місцевим радам;
ТПП України; регіональним ТПП
України; ТПП зарубіжних країн; торгово-
економічним місіям України
за кордоном; іноземним посольствам
і торговим відділам посольств,
торгово-економічним місіям іноземних
держав, акредитованим в Україні

Відповідальний за випуск
Юрій ЯКУБЕЦЬ
Літредактор
Ольга ЯКУБЕЦЬ

З питань співпраці і розміщення
рекламно-інформаційних матеріалів
звертатись за тел. (+38-03122) 669466
e-mail: info_tpp@tpp.uzhgorod.ua

Точки зору авторів публікацій
і редакції можуть не збігатися.
За достовірність наведених фактів,
цитат, власних назв та інших
відомостей відповідальність несуть
автори публікацій, рекламної
інформації – рекламодавці.
Редакція залишає за собою право
редагувати надані матеріали.
При передруці посилення
на інформаційно-рекламний
бюлетень Закарпатської ТПП
«Діловий вісник» обов'язкове

Підписано до друку 31.08.2005 р.
Видруковано в Інформаційно-
видавничому агентстві «ІВА»
88006 м.Ужгород, вул. Гагаріна, 101
Тел.: (+38-0312) 660777, 660699
e-mail: iva@tcom.uzhgorod.ua
Замовлення № 72. Тираж 800

З М І С Т

Всесвітній конгрес торгових палат 4

**Візит президента
Європалати
в Україну 5**

**З'їзд Торгово-промислової
палати України 6**

Українсько-хорватський бізнес-форум . 7

**Ділова місія
в Хорватії 7**

Засідання Українсько-словацької ділової ради 8-9
**День добросусідства
на українсько-словацькому
кордоні 10**

**Словацькі підприємці
в Ужгороді 10**

**Керівники ТПП України та регіональних торгово-
промислових палат у Закарпатті 11**
Українсько-польський економічний форум 12

**Україна–ЄС: досвід центрально-
європейських країн
щодо євроінтеграційних процесів 17**

**Семінар.
Технології
штрихового
кодування:
розробка
та застосування . . . 18**

Ділові поїздки в Угорщину 19
**Страхування.
Що показує “індикатор” ОСЦПВ? 20-21**
**Семінари з питань митного
і податкового законодавства 22**

**Презентації
словацьких
фірм 23**

**Огляд законодавчо-нормативних
нововведень 24-25**
Анонс ділових заходів 26

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

ПАР розташована на півдні Африки. Межує з Мозамбіком, Свазілендом, Ботсваною, Намібією, Лесото і Зімбабве. Її площа складає 1 221 тис. кв. км, що у 5 разів перевищує територію Великобританії і дорівнює території Німеччини, Франції та Італії разом узятих.

Населення країни — 43,7 млн. чоловік — сповідує християнство (68%), індуїзм (1,5%), іслам (2%), анімізм та інші релігії (28,5%).

Офіційними столицями ПАР є Преторія (адміністративна), Кейптаун (законодавча) та Блумфонтейн (судова).

У країні розмовляють багатьма мовами, 11 із яких офіційні — африкаанс, англійська, зулу, коса, свазі, ндебеле, суто, тсвана, педі, тсонга, венда.

ПАР — країна великих природних багатств. Тут унікальні за умовами й масштабами залягання ресурсів запаси вугілля, найбільші у світі родовища золота й алмазів. Країна входить до двадцятки світових виробників чорних металів.

Машинобудування вважається однією з найкрупніших галузей обробної промисловості. У ПАР випускають потужні двигуни, турбіни, сільгосптехніку, автотранспортні засоби, морські й річкові судна, за американськими та європейськими ліцензіями виробляють військову техніку і спорядження.

ПАР належить до 25-ти найбільших світових експортерів. Зовнішньоторговельні прибутки сягають половини внутрішнього валового продукту. При цьому обсяг експорту перевищує обсяг імпорту. Основні торгові партнери ПАР — США, Японія, ФРН, Великобританія, Франція, Італія, Канада.

***

Уперше в історії Південної Африки загальнонаціональні демократичні вибори проходили 26-29 квітня 1994 року. Через три дні після оголошення 6 травня незалежною виборчою комісією результатів державних та місцевих виборів у Кейптауні був скликаний новий Парламент, що обрав президента країни — Нельсона Манделу.

Нова конституція Південно-Африканської Республіки, підписана президентом Нельсоном Манделом 10 грудня 1996 року, вступила в силу 3 лютого 1997 року.

Інавгурація нинішнього Президента Південно-Африканської Республіки Табо Мбекі відбулася у Преторії 16 червня 1999 року після проведення 2 червня других загальнодержавних та місцевих виборів.

ВСЕСВІТНІЙ КОНГРЕС ТОРГОВИХ ПАЛАТ

Перший Всесвітній конгрес торгових палат відбувся у 1999 році в Марселі (Франція) і присвячувався 400-річчю створення у цьому портовому місті першої у світі торгової палати. Столиця Республіки Корея — Сеул стала господарем проведення наступного конгресу в 2001 році, а канадське місто Квебек — у 2003-му. Торгово-промислова палата України як член Всесвітньої федерації торгових палат і Міжнародної торгової палати була учасником усіх палатівських форумів.

Уповноважені представники понад 800 національних торгово-промислових палат із 88 країн з'їхалися до Південно-Африканської Республіки для участі в IV Всесвітньому конгресі торгових палат, що проходив 20-22 червня у найбільшому на африканському континенті пор-

товому місті Дурбан, відомому як головні морські ворота до Африки.

Організаторами конгресу, присвяченого обговоренню загальних проблем світової економіки і торгівлі, у вирішенні яких, як правило, беруть участь торгово-промислові палати, виступили Всесвітня федерація тор-

гових палат, Міжнародна торгова палата і Торгово-промислова палата Дурбана.

Головна мета конгресу — поліпшення взаємодії торгово-промислових палат, перш за все через тіснішу співпрацю на рівні малого і середнього бізнесу, підвищення оперативності й ефективності реагування міжнародних палатівських структур на запити окремих національних палат, сприяння зміцненню бізнесового середовища та економічного зростання країн, що розвиваються, у тому числі африканських, яким у залученні інвестицій, передачі новітніх технологій та досвіду ведення торгівлі можуть сприяти саме торгово-промислові палати.

За традицією роботу конгресу було організовано у формі пленарних засідань за такими основними темами: «Адекватне державне управління — потужні організації», «Економічні реформи — роль торгових палат», «Хто виграв і хто програв у глобальній економіці». Низку актуальних спільних питань, зокрема стосовно партнерства палат і урядів, розвитку жіночого підприємництва, забезпечення диверсифікації послуг, врегулювання видачі сертифікатів походження, книжок (карнетів) тимчасового ввезення (АТА) та ін. розглядали спеціалізовані робочі групи, які відпрацьовували відповідні рекомендації.

Торгово-промисловою палату України на конгресі представляли перший віце-президент ТПП України Віктор Яновський та керівники п'яти регіональних ТПП — Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької та Одеської.

Під час роботи найвищого світового палатівського форуму члени нашої делегації зустрічалися з представниками національних палат ряду країн-учасниць, зокрема провели переговори щодо перспективних напрямів співробітництва ТПП України з торгово-промисловими палатами Південно-Африканської Республіки (в т.ч. Дурбана), Єгипту, Саудівської Аравії, Словаччини, Угорщини, Хорватії, Російської Федерації, Білорусі, Грузії, Таджикистану.

Отто Ковчар,
член Ради ТПП України,
президент Закарпатської ТПП.

Візит президента Європалати в Україну

На початку червня в Україні перебувала делегація Асоціації торгово-промислових палат Європи, яку очолював президент Європалати, президент Федеральної палати економіки Австрії Крістоф Ляйтль. До складу делегації входив віце-президент Європалати, президент Словацької ТПП Пітер Мірок. У переговорах з керівниками Асоціації ТПП Європи, що відбулися в Торгово-промисловій палаті України, брали участь президент ТПП України Сергій Скрипченко, перший віце-президент ТПП України Віктор Яновський, віце-президент ТПП України Анатолій Тимошенко, президент Донецької ТПП Геннадій Чижиков, Закарпатської — Отто Ковчар, Київської — Микола Засульський, Чернівецької — Василь Ляхович та інші.

Створена у 1958 році, Європалата нині об'єднує 43 національні ТПП і загалом представляє інтереси понад 17 млн. підприємств. Серед основних завдань цієї міжнародної організації, головний офіс якої розташовано у Брюсселі, — поглиблення співпраці між торгово-промисловими палатами країн-членів ЄС та інших держав, що не входять до складу Євросоюзу.

Торгово-промислова палата України стала членом Асоціації торгово-промислових палат Європи у 2003 році, а наступного року під час XII конгресу Європалати до Ради директорів цієї організації був обраний представник ТПП України — Віктор Яновський, що стало свідченням визнання нашої національної палати на міжнародному рівні.

Наразі ТПП України спільно з Європалатою готує матеріали щодо конкурентоспроможності української продукції, які будуть опубліковані в спеціальному збірнику. На думку керівників багатьох українських підприємств-виробників, це сприятиме просуванню вітчизняних товарів на європейський ринок. Із метою інтенсифікації євроінтеграційних процесів у нашій країні ТПП України також планує відкрити в столиці Бельгії Бюро українського бізнесу.

Під час зустрічі в ТПП України К. Ляйтль висловив підтримку ініціативи щодо створення на базі національної палати ЄвроінфоКореспондентського Центру. У свою чергу, керівники ТПП України звернулися до президента Європалати з проханням сприяти реалізації "Програми розвитку палат", спрямованої на підвищення ефективності діяльності національної і регіональних ТПП, а також із пропозицією щодо проведення в Києві конгресу Європалати.

Вл. інф.

З'їзд Торгово-промислової палати України

Торгово-промислова палата України посідає особливе місце серед різних асоціацій та об'єднань підприємців, яких чимало з'явилося за роки незалежності нашої держави, що, зрештою, пояснюється її унікальним досвідом, заслуженим авторитетом, добре налагодженими зв'язками із зарубіжними спорідненими організаціями. Громадська та громадянська активність вітчизняних суб'єктів господарської діяльності, потреба в якій гостро відчувається у процесі відродження української економіки, у багатьох аспектах реалізується саме завдяки їх членству в палаті. ТПП України та регіональні ТПП послідовно й цілеспрямовано розбудовують єдину національну систему палат як центрів багатостороннього співробітництва ділових людей нашої країни і зарубіжних держав.

Правильність та ефективність обраного ще на початку 90-х років минулого століття курсу на консолідацію і захист інтересів українського підприємництва, сприяння розвитку вітчизняної промисловості та торгівлі засвідчив VII з'їзд ТПП України, що відбувся в Києві 25 травня. У його роботі брали участь близько 160 делегатів – керівників регіональних палат і підприємств – членів ТПП України, а також представники ряду зарубіжних торгово-промислових палат та підприємницьких об'єднань. Від Закарпатської області на з'їзді були присутні: Отто Ковчар – президент ЗТПП, члени Президії ЗТПП Герман Розентал – директор СП “Сандерс-Виноградів ГмбХ”, Юрій Гецько – президент Українсько-угорської секції ТПП України, директор ТОВ «Міжнародний інтелектуально-економічно-творчо-спортивний центр ВІЖИ-3000», Віктор Матяшовський – директор Закарпатської обласної дирекції страхування УСК “Гарант Авто” та член Ради ЗТПП Василь Білей – директор ПП “Троянда”.

Свої вітання на адресу учасників найвищого національного палатівського форуму надіслали Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, Перший віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінах, керівники дипломатичних представництв України за кордоном, зарубіжних дипломатичних представництв, акредитованих в Україні, вітчизняних та іноземних бізнес-асоціацій. У нових соціально-економічних умовах Україна прагне ввійти у світовий господарський простір, і вже чимало вітчизняних брендів відомі на зовнішніх ринках, у чому неабияка заслуга ТПП України, яка зробила багато для підтримки українських підприємців і, безперечно, буде робити це і надалі, – йшлося у привітанні керівника українського парламенту. А глава уряду, вітаючи поважне палатівське зібрання, зазначила: у складний період переходу до ринкової економіки ТПП України робить усе можливе для виходу українських виробників на міжнародні ринки, і висловила впевненість у тому, що палата й надалі сумлінно виконуватиме цю важливу місію.

Президент ТПП України Сергій Скрипченко, виступаючи на з'їзді від імені Президії ТПП України, інформував учасників та гостей про основні результати роботи палати за 2000-2004 роки, а також окреслив плани на майбутнє. Реалізуючи свої статутні завдання, сказав він, ТПП України і регіональні ТПП активно співпрацюють з центральними і місцевими органами виконавчої влади, Українським союзом промисловців і підприємців, Спілкою малих, середніх і приватизованих підприємств України, Агропромисловою палатою, іншими об'єднаннями підприємців. ТПП України укладено угоди про співробітництво з МЗС, Мінекономіки, Мінпромполітики, Мінагрополітики та Держмитслужбою, а регіональними палатами – з обласними держадміністраціями.

Характеризуючи розвиток зовнішньоекономічних зв'язків ТПП України, С. Скрипченко повідомив, що за звітний період палату відвідали понад 570 делегацій із майже 70 країн світу, було організовано більше 30 ділових мійсій до країн, економічні відносини з якими становлять першочерговий інтерес для нашої держави. Значною мірою цьому сприяють двосторонні угоди, які ТПП України уклала з торгово-промисловими палатами й бізнесовими асоціаціями з 88 країн. Відповідальні працівники ТПП України входять до складу 29 міжурядових комісій з питань торговельно-економічного співробітництва. Починаючи з 2000-го року, ТПП України створено 16 двосто-

ронніх ділових рад із зарубіжними партнерськими організаціями.

Значну увагу ТПП України продовжує приділяти питанням приєднання України до Світової організації торгівлі, розвитку зв'язків із країнами-членами Євросоюзу. Знаковими у цьому контексті стали участь ТПП України у XII конгресі Європалати та обрання першого віце-президента ТПП України Віктора Яновського до складу Ради директорів Асоціації європейських торгово-промислових палат, проведення за сприяння палати III Львівського економічного форуму з питань транскордонного співробітництва, IV Форуму “Через добросусідство – до процвітання об'єднаної Європи” та традиційних економічних форумів “Україна-Польща”.

Розширюючи співпрацю з країнами – учасницями СНД, ТПП України брала активну участь у засіданнях Ради керівників торгово-промислових палат країн СНД, розробці нормативних актів та реалізації спільних проектів. Палата є співзасновником Польсько-української господарської палати, Спілки економічної співпраці “Україна-Чехія”, а також учасником міжнародних ділових рад Чорноморського економічного співробітництва та ГУУАМ. Представництва палати створено в Афганістані, Білорусі, Казахстані, Молдові, Німеччині, Сербії і Чорногорії, Угорщині, Чехії, Швейцарії.

Серед інших досягнень, на яких акцентував увагу присутніх президент ТПП України, – реалізація ряду міжнародних програм і проектів; створення Інвестиційної ради з метою залучення інвестицій та лобювання інтересів вітчизняних і зарубіжних інвесторів в органах законодавчої і виконавчої влади; зростання у 2,5 раза порівняно з 1995-2000 рр. кількості організованих виставок і ярмарків, де брали участь понад 46 тисяч вітчизняних і близько 2 тисяч іноземних підприємств; сприяння участі українських виробників у роботі виставок та ярмарків практично в усіх країнах Європи, найбільш значних виставкових заходах Близького й Далекого Сходу, Азії та Африки. Наглядний показник успішної діяльності – зростання в 1,8 раза членської бази ТПП України й регіональних ТПП, серед яких найбільшими за чисельністю дійсних членів стали Київська, Донецька, Дніпропетровська і Запорізька палати та значно поповнили свої лави Закарпатська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Полтавська, Севастопольська, Сумська, Хмельницька та Черкаська.

Підсумувавши роботу ТПП України за звітний період, С. Скрипченко окреслив основні напрями діяльності центральної і регіональних палат у наступні 5 років. Серед них – конкретизація ролі торгово-промислової палати як посередника між владою і бізнесом; сприяння інноваційно-інвестиційному розвитку української економіки та захисту іноземних інвестицій в Україні; інтенсифікація процесів, спрямованих на забезпечення вступу України до СОТ і наближення до ЄС; розширення співпраці з країнами СНД у рамках зони вільної торгівлі. Важливими завданнями на майбутнє, наголосив президент ТПП України, залишається взаємодія палати з владою у вирішенні таких питань, як розбудова основних фондів, подолання тіншової економіки, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних виробників на світових ринках, активізація роботи, спрямованої на підвищення авторитету України на міжнародній арені.

Після тривалого обговорення делегати з'їзду затвердили звіт про роботу ТПП України в 2000-2004 рр. та основні напрями діяльності ТПП України і регіональних торгово-промислових палат на 2005-2009 рр., звіт ревізійної комісії, зміни і доповнення до статуту Торгово-промислової палати України. На з'їзді було обрано Раду ТПП України, яка на своєму засіданні назвала членів Президії ТПП України. Президентом ТПП України одноголосно було обрано Сергія Скрипченка, першим віце-президентом і генеральним секретарем Президії ТПП України – Віктора Яновського, віце-президентами ТПП України – Валерія Білого, Олену Подолєву, Анатолія Тимошенка. Від Закарпатської області до складу Ради ТПП України увійшли президент ЗТПП Отто Ковчар, члени Президії ЗТПП – Юрій Гецько та Герман Розентал.

Вл. інф.

УКРАЇНСЬКО-ХОРВАТСЬКИЙ БІЗНЕС-ФОРУМ

У рамках візиту Президента Республіки Хорватія Степана Месича в Україну 14 липня відбувся українсько-хорватський бізнес-форум, організований Торгово-промисловою палатою України (президент Сергій Скрипченко) та Господарською палатою Хорватії (президент Надан Відошевіч). Із хорватської сторони у ньому брали участь представники 10 провідних підприємств, з української – близько 50.

Під час ділових переговорів з українськими підприємцями хорвати виявили зацікавленість щодо імпорту з нашої країни поліпропіленової тари, рафінованого олова й олов'яних легурів, харчових продуктів. А експортувати вони мають намір акумулятори, продукти харчування, фармацевтичні препарати, напої.

Хорватські підприємці зацікавлені також у спільних дослідженнях із метою виявлення нових нафтових родовищ, у виробничій кооперації з ви-

рошення в Україні полуниць, винограду, яблук, у розширенні співробітництва в туристичній сфері.

По закінченні бізнес-форуму на зустріч із підприємцями прибули президенти обох держав — Віктор Ющенко і Степан Месич.

Президент України закликав представників ділових кіл Хорватії активно працювати на українському ринку, зокрема в галузях сільського господарства, літако-, ракето- і суднобудуванні. Особливо акцентувавши на тому, що Хорватія є визнаним лідером у розвитку туристичної галузі, В. Ющенко зауважив: за умови плідної співпраці українські і хорватські курортно-рекреаційні заклади мають шанс стати найкращими в Європі. Водночас Глава держави нагадав про готовність українських інвесторів брати участь у приватизації хорватських підприємств, а ще запевнив представників хорватського бізнесу, що українська влада

гарантує захист їх прав у нашій державі.

Президент Республіки Хорватія Степан Месич у своєму виступі зауважив, що в обох країнах відбулися дещо схожі політичні зміни, які поступово трансформуватимуться і в економічні, а також висловив переконання, що між Україною і Хорватією вдасться встановити такі ж зв'язки в економічному відношенні, як і в політичному. А поки що, за словами С. Месича, під час переговорів між українською і хорватською сторонами на вищому рівні було підписано низку двосторонніх угод, покликаних поліпшити умови співпраці бізнесменів.

У роботі українсько-хорватського бізнес-форуму брали участь керівники регіональних торгово-промислових палат. Закарпатську ТПП на зустрічах і переговорах представляв Отто Ковчар.

Вл. інф.

Ділова місія в Хорватії

На підставі угоди про співпрацю, укладеної в грудні 2000 року між Господарською регіональною палатою м. Осієк (президент Зоран Ковачевич) і Закарпатською торгово-промисловою палатою (президент Отто Ковчар), за підтримки Посольства України в Хорватії та Посольства Республіки Хорватія в Україні делегація представників регіональних палат, підприємств і організацій Закарпатської, Рівненської та Черкаської областей з 3 по 10 липня перебувала з діловою місією в Хорватії.

За попередніми заявками щодо можливих напрямів співпраці, поданими українськими учасниками, хорватські колеги запросили на ділову зустріч представників фірм – потенційних партнерів. Наші підприємці мали також нагоду відвідати підприємства міста Осієк із метою більш детального ознайомлення з виробництвом, продукцією та послугами.

Серед конкретних комерційних пропозицій вітчизняних виробників – широкий асортимент (понад 400 найменувань) різноманітної художньої кераміки (ЗАТ "Кераміка"), екструзійне обладнання, батарейні циклони, гвинтові конвейєри, підйомники двостійкові, зернові норії ковшові, верстати шиномонтажні, балансувальні, дископравильні (ЗАТ "Черкасиелеватормаш"), технології екструзійної переробки зернових та іншої сільгосппродукції, текстурат соєвий харчовий, крупи екструзійні (ТОВ "Екко"). Закупівлею зернових ціка-

вилися керівники АТ "Корсунь-Шевченківське хлібоприймальне підприємство", налагодженням співробітництва з виробництва швейних і трикотажних виробів із давальницької сировини – СП "Віад Сейлс - Мухачево".

Із хорватської сторони найбільшу зацікавленість переговорами з українськими партнерами виявили фірми "Existimare d.o.o. Osijek", "Belje d.d. P.C.Tvornica stocne hrane", "Heltom - Inzenjering d.o.o. Osijek", "Kontakt d.o.o. Osijek", "MK Slavonija", з представниками яких було досягнуто низку домовленостей, що надалі доопрацюватимуться вже на двосторонньому рівні.

Представники Закарпатської ТПП під час зустрічі з керівництвом Осієкської регіональної господарської палати обговорили перспективи подальшого розвитку співпраці, зокрема висловили готовність до організації хорватської ділової місії в Ужгороді, запросили представників ділових кіл Хорватії до участі в міжнародній виставці-ярмарку "Туревроцентр - Закарпаття 2005" та діловій зустрічі "Міжнародні контактні дні".

Українська ділова місія в м. Осієк викликала неабиякий інтерес з боку регіональної преси та телебачення. Учасники прес-конференції відзначили високу ефективність проведених заходів, які, безумовно, сприятимуть поглибленню двосторонніх українсько-хорватських відносин, збільшенню товарообмінних операцій між суб'єктами господарювання двох країн.

Засідання Українсько-словацької ділової ради

Багатовіковий досвід співжиття двох сусідніх слов'янських народів, їхні історично схожі національно-визвольні рухи, а також сам факт здобуття національно-державної незалежності після краху тоталітаризму і розпаду СРСР та створення на основі ЧСФР Чеської і Словацької республік як двох незалежних держав у кінці минулого сторіччя заклали основу успішної українсько-словацької співпраці на міждержавному та міжрегіональному рівнях. Сьогодні Словачка Республіка посідає чільне місце у зовнішній політиці України. Її офіційна позиція щодо підтримки курсу нашої держави на європейську та євроатлантичну інтеграцію підтверджує формування якісно нової системи відносин між Україною і Словаччиною за всіма напрямками, видами, формами та рівнями двостороннього і багатостороннього співробітництва. Адже наближення східних кордонів Євросоюзу безпосередньо до нашої країни і перетворення українсько-словацького державного кордону на кордон із ЄС потребують принципово відмінних підходів до такого співробітництва.

З огляду на розбудову взаємин між Україною і Словаччиною, що мають економічний вимір, чи не найдієвішим механізмом практичного розвитку двосторонньої співпраці є Міжурядова українсько-словацька комісія з питань торгово-економічного і науково-технічного співробітництва. У 2000 році як дорадчий орган торгово-промисловими палатами України і Словацької Республіки було створено Українсько-словацьку ділову раду з метою акумулювати запити, пропозиції, зауваження підприємницьких структур наших країн і за сприяння торгово-промислових палат лобювати їх інтереси в органах державної влади. Така форма прямих переговорів дає змогу визначити вузлові питання щодо активізації українсько-словацьких торговельно-економічних зв'язків, намітити конкретні заходи для зняття бар'єрів на шляху реалізації завдань двостороннього співробітництва.

Друге засідання Українсько-словацької ділової ради, що проходило 6 травня п. р. в Ужгороді, стало логічним продовженням обговорення нового етапу взаємин між нашими державами. Стан і перспективи розвитку двосторонніх зв'язків, наявні проблеми в проведенні торговельно-економічних операцій і пропозиції щодо їх вирішення, впровадження нових форм співробітництва між українськими і словацькими підприємствами в умовах розширеної Європи — такий далеко не повний перелік тем, що були розглянуті на засіданні.

Із словацької сторони в його роботі брали участь віце-президент Словацької торгово-промислової палати Юліус Костолні, голова словацької частини Українсько-словацької ділової ради Маріан Хома, секретар словацької частини Українсько-словацької ділової ради — начальник відділу міжнародного співробітництва Словацької ТПП Яна Гідова, консул, керівник Торговельно-економічного відділу Генконсульства Словацької Республіки в м. Ужгороді Владімір Лаво, голова ради директорів акціонерного товариства "Сладовна" Мілан Лапішак, член ради директорів акціонерного товариства "Мінерфін" Петер Плانی, представники машино-

будівного комплексу з м. Мартін, зокрема фірми "Мартінекс" та інші.

Українську сторону представляли президент Торгово-промислової палати України Сергій Скрипченко, голова української частини Українсько-словацької ділової ради — президент Закарпатської ТПП Отто Ковчар, секретар української частини Ділової ради — начальник управління сприяння підприємству і оргроботи ТПП України Леонід Лепетюк, заступник голови Закарпатської облдержадміністрації Володимир Гоблик, керівник Торговельно-економічної місії у складі Посольства України в Словацькій Республіці Зіновій Гошовський, керівник представництва Міністерства закордонних справ України в м. Ужгороді Іван Баранчик, генеральний директор СЕЗ "Закарпаття" Володимир Приходько, керівники регіональних торгово-промислових палат України, члени Президії і Ради Закарпатської ТПП та керівники підприємств, у т. ч. із стовідсотковим словацьким капіталом, що активно працюють на українських і словацьких ринках.

Вітаючи учасників засідання, заступник голови Закарпатської облдержадміністрації В. Гоблик звернув увагу присутніх на нові геополітичні умови, що потребують зустрічних активних кроків до зближення і з боку України, і з боку Словаччини. Особливо перспективним напрямом українсько-словацького співробітництва, наголосив він, є подальше розширення взаємодії регіональних і місцевих органів державної влади і самоврядування, транскордонної співпраці регіонів обох держав, у тому числі прикордонних областей у рамках Карпатського Єврорегіону.

Для словацьких товаровиробників за нових умов є вигідним виробниче кооперування з українськими партнерами, інвестування в українську економіку з метою спільного виходу на широкі ринки, — зазначив віце-президент Словацької ТПП Ю. Костолні. — Ось чому Словаччина й Україна мають керуватися принципами взаємовигідної і стратегічними перспективами економічного співробітництва. За десять років у практиці взаємодії обох сторін у цілому склалися сталі й регулярні зв'язки. Нині настав час наповнення їх конкретним змістом. Тим більше, що це пов'язано із загальноєвропейськими інтеграційними процесами. А з прискоренням економічної співпраці відбуватимуться і позитивні зміни у свідомості наших громадян.

Наголошуючи на необхідності поглиблення подальшої діяльності Українсько-словацької ділової ради, президент ТПП України С. Скрипченко підкреслив важливу роль у становленні і розвитку стабільних міжнародних контактів торгово-промислових палат і цілісної системи міжпалатівського співробітництва, що включає взаємодію їх різноманітних структурних елементів на всіх рівнях — центральних і регіональних палат України і Словаччини, провідних підприємств — членів ТПП та широкого кола інших учасників зовнішньоекономічної діяльності. Яскравим прикладом може слугувати успішна співпраця Закарпатської ТПП із регіональними канцеляріями Словацької ТПП у містах Пряшів, Кошице, Жіліна і

Лученець. Окрім цього напрацьовані й інші механізми та форми взаємодії, що стосуються, зокрема, участі представників вітчизняних палат у роботі засідань Міжурядової українсько-словацької комісії з питань торгово-економічного і науково-технічного співробітництва, у форумах представників ділових кіл України і Словаччини, які періодично проходять у рамках офіційних візитів керівників наших держав, у проведенні міжнародних наукових конференцій і “круглих столів”, що мають за мету вирішення важливих економічних і соціальних завдань, пов’язаних з євроінтеграцією, в організації українсько-словацьких та словацько-українських ділових місій.

Голова словацької частини Українсько-словацької ділової ради М. Хома та голова української частини Ділової ради на конкретних прикладах і детальному статистичному матеріалі Держкомстату України, Державної митної служби України й відповідних статистичних органів Словацької Республіки прослідковували процес становлення, сучасний стан і перспективи розвитку українсько-словацьких торговельно-економічних зв’язків. Було відмічено позитивну динаміку зростання обсягів товарообороту між Україною і Словаччиною за попередні роки, тенденція якої залишається і в поточному році. Зовнішньоторговельний оборот товарами за I квартал нинішнього року склав 191,8 млн. дол. США, що на 48,0% більше проти аналогічного періоду 2004 року. На 58,4% зросли обсяги експорту вітчизняних товарів до Словаччини і склали 130,2 млн. дол. США. Обсяги імпорту словацьких товарів до України становлять 61,6 млн. дол. США, тобто на 30% перевищують торгівельний показник за цей період. Водночас позитивне для нашої країни сальдо товарообороту за січень-березень майже вдвічі більше, як торік за такий час, і складає 68,5 млн. дол. США. Понад 40% у структурі українського експорту продовжують займати сировина та матеріали, тобто товари з малою доданою вартістю — руди і залізрудні концентрати, алюміній необроблений, лісоматеріали необроблені, кам’яне вугілля та ін. У структурі словацького імпорту до України товари з малою доданою вартістю — природний карбонат магнію (магнезит), необроблений алюміній — становлять близько 20%. Обсяги прямих словацьких інвестицій в Україну складають приблизно 45 млн. дол. США, тобто менше одного відсотка від загального обсягу прямих іноземних інвестицій. На території України створено 197 словацьких підприємств, із них 136 — спільні підприємства. Попри незначні обсяги словацьких інвестицій позитивним є той факт, що понад 70% їх припадає на промисловий сектор. Більше 40% спрямовано у добувну промисловість, майже третина — в галузь обробної промисловості.

Що стосується прикордонної співпраці, зокрема зовнішньоекономічних зв’язків нашого краю зі Словацькою Республікою, то за обсягами вкладених інвестицій Словаччина посідає сьоме місце, сума їх складає 10,3 млн. дол. США або 4,2% від загального обсягу іноземних інвестицій в економіку області. Нині зі словацьким капіталом на Закарпатті працює 86 підприємств. Найбільші обсяги словацьких інвестицій спрямовані в обробну, легку, харчову, деревообробну промисловість, машинобудування і туризм. Успішними інвестиційними проектами за участю словацького капіталу є ТОВ “Захисник”, ТОВ “Фем-Інвест”, ТОВ “Кооімекс-Україна”, ТОВ “Каслекс”, ТОВ “Букас”, ТОВ “Карпат асфальт”, основна діяльність яких пов’язана з добувною, будівельною, обробною промисловістю, торгівлею та транспортом. Ціла низка угод, підписаних в останній час між урядами України і СР, мала позитивний вплив на динаміку зовнішньоекономічного обороту Словаччини та Закарпаття.

Керівник Торговельно-економічної місії у складі Посольства України в Словаччині З. Гошовський акцентував увагу присутніх на перспективних шляхах поглиблення двосторонніх торговельно-економічних взаємин, окреслив конкретні перспективні сфери подальшої взаємодії словацьких і українських підприємств. Міжрегіональна, транскордонна взаємодія — важлива невід’ємна складова процесу поступового входження України до об’єднаної Європи та практичної реалізації її спільних євроінтеграційних інтересів, планів і програм із сусідніми державами, у тому числі Словацькою Республікою, — підкреслив він. — З огляду на це, ми маємо значні невикористані можливості щодо співпраці у рамках міжнародної асоціації “Карпатський Євро регіон” і програми “Угорщина-Словаччина-Україна 2004-2006” ІНТЕРРЕГ III А, яка затверджена Єврокомісією. Зокрема, нині словацька група фірми “Мартімекс” разом із Закарпатською торгово-промисловою палатою готує спільний проект для реалізації в рамках названої програми. Серед низки пропозицій щодо реалізації спільних проектів, покликаних зміцнювати наше партнерство, — зауважив З. Гошовський, — особливо актуальним бачиться співробітництво українських і словацьких

суб’єктів господарської діяльності, зайнятих у автомобілебудуванні, що стрімко розвивається в Словаччині. Із набуттям чинності директиви Єврокомісії щодо обов’язкового вмісту біодизельного пального та біоетанолу на всіх автозаправних станціях ЄС перед Україною і СР відкриваються широкі можливості для налагодження співпраці з виробництва біодизелів, а також біоетанолу.

Євроінтеграційне спрямування нашої держави та підтримку її на цьому шляху Словаччиною, підкреслив у виступі керівник Торговельно-економічного відділу Генконсульства СР в Ужгороді В. Лаво: “Результативна діяльність уже понад три роки в Ужгороді нашого відділення свідчить про те, яку велику увагу приділяє уряд Словацької Республіки подальшому зміцненню і вдосконаленню торговельно-економічних взаємин з Україною, зокрема з її західним регіоном. Особливо хочу наголосити на успішній взаємодії торговельно-економічного відділення із Закарпатською, Івано-Франківською, Львівською та Чернівецькою торгово-промисловими палатами, з якими вирішуємо спільне завдання — розширюємо можливості ділового партнерства”.

Конкретні пропозиції щодо взаємодії прозвучали також від керівників торгово-промислових палат обох країн. Зокрема, Юліус Костолні повідомив про намір словацьких виробників машинобудівної галузі побудувати в Україні тракторний завод. Його підтримав президент Івано-Франківської ТПП Василь Гуменюк, запропонувавши на базі авторемонтного заводу в області налагодити спільне виробництво тракторів. Рівненчани також мають вільні площі на заводі тракторних агрегатів, — заявив президент Рівненської ТПП Микола Ярошук. — Разом зі словацькими підприємцями вони могли б налагодити, наприклад, випуск теплоізоляційних агрегатів на основі базальту. Підприємці Волині зацікавлені спільне виробництво сантехнічної продукції для системи комунального господарства та продукції легкої промисловості, — своєю чергою зауважив президент Волинської ТПП Сергій Науменко. Низку зустрічних пропозицій щодо використання вільних виробничих площ та обладнання закарпатських підприємств висловив начальник Хустського відділення Закарпатської ТПП Юрій Снетков.

В обговоренні цих та багатьох інших пропозицій брали участь словацькі підприємці та керівники закарпатських підприємств — членів ЗТПП, зацікавлені у налагодженні співпраці. Впродовж зустрічі словацькій стороні українські учасники передали понад 100 інвестиційних проектів. Ще близько 200 інвестиційних проектів підприємств і організацій нашої області було презентовано у формі спеціального каталогу, виданого Закарпатською ТПП за сприяння Закарпатської облдержадміністрації. За підсумками роботи засідання Українсько-словацької ділової ради опрацьовані й узагальнені пропозиції обох сторін будуть передані на розгляд Міжурядової українсько-словацької комісії з питань торгово-економічного і науково-технічного співробітництва.

Отто Ковчар,
голова української частини,
співголова Українсько-словацької
ділової ради ТПП України.

День добросусідства на українсько-словацькому кордоні

Своєрідним місточком до розбудови дружніх відносин між Україною і Словацькою Республікою назвав, побувавши на Закарпатті, віцепрем'єр України з питань європейської інтеграції Олег Рибачук день добросусідства, що 7 травня проходив на українсько-словацькому державному кордоні біля Ужгорода. Керівники краю — голова облдержадміністрації Віктор Балага, голова облради Микола Андрусь, високі гості — Надзвичайний і Повноважний посол України в СР Сергій Устич, Генконсул України в м. Пряшів Інна Огнівець, в. о. Генконсула в м. Ужгород Роман Оросі, єврокомісар з питань освіти, культури та багатомовності Ян Фігель, экс-президент Словацької Республіки Рудольф Шустер, голова Пряшівського самоврядного краю Петер Худік, голова Кошицького самоврядного краю Рудольф Бауер та інші офіційні особи відзначили якісні перетворення в наших суспільствах завдяки новим формам співпраці між українським і словацьким народами, що відбуваються після розширення Євросоюзу.

Словацькі підприємці в Ужгороді

Практичним втіленням спільних намірів, передбачених угодою про співпрацю Закарпатської ТПП та Регіональної канцелярії Словацької ТПП у м. Жіліна, стала чергова українсько-словацька ділова зустріч, що відбулась в Ужгороді 1 липня. Відкриваючи її, віцепрезидент Закарпатської ТПП Марта Манцулич зауважила, що організація переговорів зі спеціально підбраною групою потенційних партнерів ефективно сприяє формуванню довготривалих виробничо-торговельних зв'язків між суб'єктами підприємництва України й Словаччини.

Це підтвердив Владімір Лаво — консул, керуючий торговельно-економічним відділом Генерального консульства Словацької Республіки в м. Ужгороді, за сприяння якого у бізнес-зустрічах в Закарпатській ТПП вже брали участь підприємці з Кошице, Пряшева, Нітри. Він запевнив, що словацька сторона завжди готова до діалогу з українською, позаяк країни мають що запропонувати одна одній.

Суттєво, що словацькі бізнесмени прагнуть не лише вийти на ринок зі своїми товарами чи послугами, а й заснувати спільні підприємства з українськими виробниками, вбачаючи в них надійних партнерів. Із такими намірами приїхали на зустріч представники словацьких фірм "Automobilova Vyroba Cadca, AVC a.s." (виробництво запасних частин для автомобілів, спеціалізованого обладнання), "Eltesco, a.s." (науково-дослідницька та проєктна діяльність, виробництво широкого діапазону одно- та трифазних пристроїв UPS різних типів,

у т.ч. для телекомунікаційного обладнання, генераторів напруги, конверторів DC/DC, стабілізаторів, акумуляторів і зарядних пристроїв для них, електронних пристроїв для банківських систем), "Knomi, Martin s.r.o." (виготовлення різних видів з'єднувачів, ущільнювачів, шлангів для гідравлічних і пневматичних пристроїв до сільськогосподарської техніки, легкових та вантажних автомобілів), "Aluma CS, s.r.o." (виробництво конструкцій з ПВХ та алюмі-

порту "Ужгород", машинобудівного ліцею — ПТУ №5, ТОВ "Передові технології та дослідження", ПП "Європартнер", ПП Малош, ПП Сембер, ПП Третинник, ПП Сілантьєв.

Висловлюючи вдячність за запрошення до участі в зустрічі, директор Регіональної канцелярії Словацької ТПП у м. Жіліна Ян Мішура наголосив, що вона відкриває перед словацькими підприємцями нові можливості співробітництва і є продовженням конст-рук-

тій, реалізація різних моделей пил і дрелей), "Vinex, s.r.o." (виробництво і реалізація спортивного одягу та одягу для відпочинку), "Bioterm, s.r.o." (виготовлення і реалізація брикетів з відходів деревини).

Низка зустрічних пропозицій з урахуванням реальних можливостей прозвучала з уст представників закарпатських підприємств, організацій, приватних підприємств, зокрема BAT "Мукачівський завод "Точприлад", Асоціації "Закарпатліс", міжнародного аеро-

тивного діалогу керівництва Жілінської й Закарпатської торгово-промислових палат. А президент Регіональної канцелярії Словацької ТПП у м. Жіліна Душан Галушка, розповівши про Жілінський край, що, окрім переважаючих деревообробної й паперової промисловості, славиться розвинутим туристично-рекреаційним комплексом, передав українським учасникам зустрічі друковані бізнес-інформаційні матеріали про регіон та палату.

Вл. інф.

Керівники ТПП України та регіональних торгово-промислових палат у Закарпатті

Пішним буянням розкішних магнолій і сакур зустрічав 4 травня древній Ужгород керівників ТПП України, регіональних торгово-промислових палат й Асоціації товарної нумерації України "ЕАН-Україна".

На діловій зустрічі в Закарпатській облдержадміністрації, з якої почалася робоча поїздка палатівської делегації на чолі з президентом ТПП України Сергієм Скрипченком, голова ОДА Віктор Балога ознайомив керівників ТПП України з пріоритетами соціально-економічного розвитку нашої області. Сьогодні в Закарпатті, розташованому в самісінькому центрі Європи, на перехресті кордонів України з чотирма державами, три з яких торік влилися до Європейського Союзу, успішно реалізуються програми регіонального і транскордонного співробітництва, здійснюється плідна співпраця з міжнародними інституціями, розвивається багатоміжнорна зовнішньоекономічна діяльність, на економіку краю ефективно впливають залучені іноземні інвестиції.

Ці позитивні зрушення, — наголосив В. Балога, — відбуваються за активної участі всіх ринкових інституцій області, в тому числі Закарпатської торгово-промислової палати, яка консолідує підприємницькі сили задля розбудови економіки краю, сприяє зміцненню торговельно-економічних зв'язків між місцевими виробниками продукції та їх партнерами в Україні й за кордоном, допомагає правильно орієнтуватися в умовах сучасного ринку. У час, коли європейську інтеграцію наша держава оголосила пріоритетним напрямом внутрішньої і зовнішньої політики, — зауважив голова ОДА, — взаємодія торгово-промислової палати з органами державної влади й місцевого самоврядування має позитивно відобразитись на процесі економічних перетворень у краї, що в результаті сприятиме наближенню до європейських стандартів ведення бізнесу.

***

У діловому руслі проходила нарада керівників ТПП України та президентів регіональних торгово-промислових палат, що відбулася у виставковій залі Закарпатської ТПП. Вітаючи своїх колег, президент ЗТПП Отто Ковчар окреслив першочергові завдання, що стоять сьогодні перед Закарпатською ТПП у зв'язку з інтеграційним курсом нашої держави у світову та європейську економічні системи, охарактеризував нинішній стан справ палати, поділився своїм баченням шляхів подальшого розвитку ділового партнерства з вітчизняними й зарубіжними бізнесовими структурами, поглиблення співпраці з регіональними торгово-промисловими палатами та координації спільної роботи з центральним апаратом ТПП України.

Урочистим моментом наради стало вручення О. Ковчару президентом ТПП України Сергієм Скрипченком пам'ятного подарунка й особливої відзнаки: за вагомий внесок у розбудову економіки

краю та з нагоди 10-річчя створення палати колектив ЗТПП нагороджено "Почесною грамотою". Надзвичайно сприятлива атмосфера, що панує у Закарпатській торгово-промисловій палаті, налаштовує на плідну роботу, — зауважив С. Скрипченко, нагадавши, що це перша власна будівля регіональної палати. Тема будівництва спонукала до розгляду назрілих проблем спорудження нових та облаштування існуючих приміщень інших регіональних ТПП.

Окремо на нараді були порушені питання можливої територіальної реструктуризації системи вітчизняних палат, діяльності створених при регіональних ТПП третейських судів та ін. Особливого висвітлення дістали організаційні питання проведення 25 травня чергового з'їзду Торгово-промис-

лової палати України. А на завершення керівники національної та регіональних ТПП продовжили обговорення можливостей подальшої розбудови на партнерській основі співпраці з Асоціацією товарної нумерації "ЕАН-Україна".

***

Спільна нарада керівників ТПП України і регіональних ТПП із керівниками Асоціації товарної нумерації України "ЕАН-Україна" та представниками її регіональних центрів, що проходила у конференц-залі готелю "Закарпаття", розпочалася виступом президента Асоціації Валентина Оскольського. Для стабільного розвитку економіки і торгівлі в сучасному світі, — відмітив він, — добре відпрацьована єдина всесвітня система автоматичної ідентифікації та електронної передачі інформації на базі стандартів UCC і EAN International займає особливе місце. Членами міжнародної організації EAN International (нова назва — GS1) є понад 100 національних організацій, що представляють 103 країни світу. А користується системою EAN-UCC

понад мільйон підприємств у цих країнах. У тім числі більше 4 тисяч вітчизняних товаровиробників — позаяк у нашій державі з 1994 року цю вагомую організацію офіційно представляє Асоціація товарної нумерації України "ЕАН-Україна" (GS1 Україна). Її співробітництво з Торгово-промисловою палатою України, закріплене відповідним договором у листопаді 1996 року, знайшло реальне втілення в успішному функціонуванні центрів Асоціації на базі регіональних ТПП. Регіональні центри забезпечують швидке й кваліфіковане оформлення документів, необхідних для набуття членства в Асоціації та отримання ідентифікаційних кодів EAN-UCC, перевіряють якість друку штрихкодів позначок, надають консультації з технічних і правових аспектів штрихового кодування товарів, інші, пов'язані з цим, послуги.

Плідну й взаємовигідну співпрацю ТПП України з Асоціацією "ЕАН-Україна" високо оцінив президент ТПП України Сергій Скрипченко. Ми прагнули якомога повніше реалізувати спільні наміри щодо діяльності з впровадження штрихового кодування продукції вітчизняних виробників, розширення членської бази Асоціації, — зауважив він. — Нині з впевненістю можна стверджувати: наше партнерство витримало перевірку часом. Регіональні представництва Асоціації "ЕАН-Україна" при регіональних ТПП — це технологічно оснащені центри, що забезпечують роботу з підприємствами й організаціями по всій Україні. Членство ж в Асоціації та участь у міжнародній системі EAN-UCC сприяє зростанню обсягів реалізації продукції, впровадженню автоматизації у виробничі й логістичні процеси, підвищенню ефективності відносин з підприємствами-партнерами. Окремо наголошувалося на важливості проведення Асоціацією, за підтримки ТПП України й регіональних палат, знач-

ної роботи з підготовки кадрів, широкої інформаційно-пропагандистської та освітньої діяльності.

У цілому, нарада засвідчила необхідність активізації роботи регіональних центрів Асоціації товарної нумерації "ЕАН-Україна" на місцях та опрацювання нових форм взаємодії з торгово-промисловими палатами з метою сприяння широкому впровадженню в Україні штрихового кодування товарів. Основні питання, що потребували чіткого висвітлення і конструктивного обговорення, стосувалися укладення договорів про членство регіональних ТПП в Асоціації "ЕАН-Україна" та їх участь у міжнародній системі товарної нумерації EAN-UCC і нових договорів про статус повноважних регіональних центрів Асоціації, розгляду проекту положення про представництва Асоціації при регіональних ТПП, ознайомлення та затвердження робочої інструкції регіональних центрів, умов користування електронним каталогом українських товарів і послуг — Депозитарієм та ін.

Ольга Ян, "ДВ".

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ

Під патронатом та за участю Президента України Віктора Ющенка та Президента Республіки Польща Александра Квасьневського 29-30 червня у польському місті Гдиня проходив VIII економічний форум "Україна-Польща". З української сторони його підготовкою і проведенням опікувався оргкомітет, головою якого Кабінет Міністрів України затвердив міністра економіки Сергія Тербохіна, а його заступником — президента ТПП України Сергія Скрипченка.

До складу нашої офіційної делегації чисельністю близько 150 чоловік увійшли міністри, голови облдержадміністрацій і обласних рад, народні депутати, представники дипломатичного корпусу, торгово-промислових палат, бізнесмени.

Раніше у Польщі такі форуми традиційно відбувалися на сході країни — в місті Жешув. Однак нинішнього року польські організатори — Польська господарча палата й об'єднання бізнесменів "Східний клуб" за підтримки міністра економіки та праці Польщі Яцека Пехоти вирішили провести цей міжнародний захід у регіоні, що має великі потенційні можли-

вості для поглиблення польсько-української економічної співпраці.

Першого дня роботи форуму українська делегація брала участь у IV зустрічі голів обласних державних адміністрацій і обласних рад України та воєвод і маршалків воєводств Республіки Польща, а наступного — в економічному форумі "Україна-Польща". За програмою відбулися засідання спеціалізованих робочих груп із питань співпраці в енергетичній галузі, інвестиційного співробітництва, з банківської та фінансової проблематики, з розгляду перспектив розвитку торгівлі.

На заключному пленарному засіданні президент ТПП України Сергій Скрипченко за вагомий особистий внесок у розбудову українсько-польських відносин вручив Президенту Республіки Польща Александеру Квасьневському і президенту Польської господарчої палати Анджееу Арендарському почесні нагороди Торгово-промислової палати України — «Золотий знак «Меркурій».

Вл. інф.

11 серпня в Ужгороді відбулися переговори між керівниками Підкарпатської господарчої палати (м. Кросно, Польща) та Закарпатської торгово-промислової палати щодо підготовки й опрацювання матеріалів для оформлення відповідних пропозицій та подання їх до грантової комісії. Нині Закарпатською ТПП за участю Підкарпатської господарчої палати, Агенції регіонального розвитку "MARR" м. Мелець та інших польських партнерів надіслано на розгляд до різних міжнародних фінансових організацій чотири цільові проекти на здобуття грантів і пошук партнерів, один з яких уже дістав підтримку, на інші очікується прийняття остаточних рішень.

У рамках спільного проекту Закарпатська торгово-промислова палата й Агенція регіонального розвитку "MARR" організовують міжнародну універсальну виставку, ділову зустріч та семінар, що проходять 6-8 жовтня у м. Мелець (Польща). До участі в цих заходах запрошуються підприємства-виробники різних галузей промисловості, члени ТПП — на пільгових умовах. Для розміщення в офіційному каталозі слід надати інформацію про підприємство (назва, логотип, дата заснування, сфера діяльності, координати, фотографії продукції).

Контакт. тел.: (0312) 66-94-94, тел./факс (0312) 66-94-99. E-mail: roma@tpp.uzhgorod.ua

Готельно-туристичний комплекс "ІНТУРИСТ-ЗАКАРПАТТЯ"

"Інтурист-Закарпаття" найбільший тризірковий готель адміністративного та ділового центру Ужгорода. До послуг гостей 320 одно- та двомісних номерів з усіма зручностями, 10 номерів "люкс". Номерний фонд готелю дозволяє приймати великі групи туристів (до 600 осіб).

У ресторані готелю ви зможете покуштувати різноманітні національні страви, поласувати морозивом та тістечками; у пивбарі випити свіжого "живого" пива "Баварське-НВН" власного виробництва, замовити інші напої на будь-який смак, а також переглянути футбольний матч, зіграти в більярд.

До ваших послуг казино та VIP-зали ігрових автоматів "Невада", сауна-бар, фітнес-зал, коктейль-тераса "ПомаранчЪ", автостоянка під охороною. Ви можете скористатися послугами кваліфікованих перекладачів, провести ділові зустрічі та переговори в конференційній залі, замовити залізничні й авіаквитки, автотransпорт.

Для гостей пропонуємо захоплюючі екскурсії та мандрівки мальовничим Закарпаттям. За вашим бажанням організуємо повітряне перевезення гелікоптером у будь-який куточок гірського краю. На нашу підтримку можуть розраховувати й шанувальники екстремальних видів туризму.

Гостинно чекаємо на вас за адресою:
68018 Закарпатська обл., м. Ужгород, пл. Кирила і Мефодія, 5
Тел./факс: (0312) 67-14-67, 67-13-70, 67-31-43
URL: <http://www.intur-zak.com>
E-mail: mail@intur-zak.com

Директор ЮГАС Олександр Степанович

Компанія "Стенлі" виробляє клесні меблеві щити на двох підприємствах, що їй належать: ІП "Стенлес" і ДП "Ламелла".

Іноземне підприємство "Стенлес" (м. Пінськ, Брестська обл., Білорусь) засноване в 1994 р., спеціалізується на виробництві щита з берези, вільхи і дуба.

Дочірнє підприємство "Ламелла" (м. Тячів, Закарпатська обл., Україна) почало працювати у 2003 р., його спеціалізація – щит із бука.

Обидва виробництва оснащені сучасним обладнанням відомих європейських виробників (група "Weinig", "Sesca" та ін.), яке дозволяє не тільки випускати продукцію високої якості, а й оперативно реагувати на запити ринку.

Ми виробляємо клеєний щит такої якості: А/А, А/В, В/В, А/С, В/С, С/С відповідно до вимог стандарту EN 13017-2. Ламель у щиті може бути як суцільна, так і зрощена.

Основні ринки збуту продукції: Західна та Східна Європа, а також Канада, Ізраїль, Російська Федерація.

Україна 90500, Закарпатська область,
м. Тячів, вул. Лазівська, 52
Тел./факс: (03134) 2-22-00, тел.: (234) 2-14-48
Тел.моб.: +38 067 312 10 29
E-mail: lamella@tyachiv.com

Параметри вироблюваного меблевого щита:

Породи деревини	бук	вільха, береза, дуб
Товщина	14-40 мм	14-50 мм
Ширина	до 1300 мм	до 1250 мм
Довжина	3500 мм	до 4200 мм
Ширина ламелі (стандарт)	40-45 мм	40-45 мм
Вологість деревини	8±2%	8±2%
Допуск по довжині і ширині	-0/+2 мм	-0/+5 мм
Допуск по товщині	-0/+0,3 мм	-0/+0,3 мм
Шліфування	K 100-120	K 100-120
Склеювання	D3, D4	D3, D4
Упаковка	Одноразові піддони, обтягнуті захисною плівкою і стягнуті пластиковою стрічкою (можлива упаковка за бажанням замовника)	

Державне підприємство «СОКИРНИЦЬКИЙ ЦЕОЛІТОВИЙ ЗАВОД»

Цеоліт – природний мінерал вулканогенно-осадочного походження (клинцитологічного типу класу мікропористих каркасних алюмосилікатів) – використовується у більшості галузей промисловості, сільському господарстві, комунальній сфері.

Сокирницький цеолітовий завод – єдине на європейській території СНД підприємство – виробник тонкодисперсного мінерального сорбенту цеоліту, що видобувається на Сокирницькому родовищі.

Європейська якість та екологічна чистота продукції досягається завдяки запровадженню сучасної виробничої технології сушіння і подрібнення цеоліту, пневматичної сепарації, пакування (в поліпропіленові мішки вагою 50 та 1000 кг).

ЗЕРНОВИЙ СКЛАД ЦЕОЛІТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ОСНОВНІ СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ

Фракції 0-0,08; 0-0,14 мм

Компонент для коагулюючих сумішей; компонент при виробництві паперу, гуми, штучної шкіри, засобів для чищення.

Борошно цеолітове фракції 0-1,0 мм

Кормова добавка у тваринництві та птицеводстві (підвищує продуктивність, резистентність тварин і птиці до захворювань, виводить з організму радіонукліди, важкі метали та інші шкідливі речовини).

Борошно цеолітове фракцій 0-0,14 мм; 0-0,5 мм; 0-1,0 мм

Добавка в мінеральні добрива для кондиціонування та пролонгації їх дії, зменшення вмісту радіонуклідів на забруднених територіях, важких металів та нітратів. Композиційний матеріал для виготовлення органічно-мінеральних сумішей.

Борошно цеолітове фракції 1,0-3,0 мм

Гігієнічна підстилка для тварин і птиці. Засіб очистки вихлопних газів від CO_2 , SO_2 , H_2S .

Пісок та щебінь цеолітовий фракцій 1,0-3,0 мм; 3,0-10,0 мм

Наповнювач для фільтрувальних установок та споруд для водоочистки й доочистки промислових і побутових стоків; ефективний сорбент для очищення води від марганцю, заліза та важких металів. Субстрат тепличних ґрунтів.

**Детальнішу інформацію про цеолітову продукцію та умови її придбання можна отримати за тел./факсом: (03142) 5-12-15
e-mail: zeolite@fm.com.ua <http://www.zeolite-khust.nared.ru>**

**Адреса: 90400 Закарпатська обл., Хустський район, с. Боронява, вул. Гагаріна, 45.
Для листування: 90400 Закарпатська обл., м. Хуст, а/с 97.**

ГУРТОВА І РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ!

ПП Ілюк Михайло Михайлович
Ілюк Марина Юріївна

Пропонуємо широкий
асортимент високоякісних
товарів гуртом і в роздріб:

побутову техніку;
фото-, радіо-, аудіо-, відеоапаратуру і пристрої;
дитячі іграшки;
канцелярське і шкільне приладдя.

*Всього понад 2000 найменувань
за дуже привабливими цінами!
Гуртовим покупцям гарантуємо
знижки до 20 відсотків.*

Наші координати:
90400 Закарпатська обл., м. Хуст,
вул. Шкільна, 7,
вул. Карпатської Січі, 53а.

Тел: (03142) 4-59-85, (03142) 5-33-11.
Моб. тел: 8-067-7999532.

*Запрошуємо всіх
до взаємовигідної співпраці!*

Досвід центрально-європейських країн щодо євроінтеграційних процесів

Під такою назвою 11 травня в Ужгороді відбувся "круглий стіл" представників наукових і ділових кіл України, Угорщини, Словаччини та Чехії. Це вже другий міжнародний захід (торік було проведено науковий семінар "Країни Центральної і Східної Європи в 1944—2004 рр.: актуальні питання історії, політології та міжнародних відносин"), організований Міністерством освіти і науки України, Інститутом історії України НАН України, Ужгородським національним університетом та Закарпатською торгово-промисловою палатою, покликаний розглянути актуальні питання досягнення системної сумісності нашої країни з державами Європейської Унії з використанням набутого багатого досвіду країн Центральної та Східної Європи на шляху до здобуття членства в ЄС.

Цьогоріч до конструктивної розмови крім науковців було запрошено представників дипломатичного корпусу та ділових кіл, що сприяло успішному проведенню ретельного аналізу, моніторингу й фахового обговорення шляхів пошуку ефективного вирішення проблем, супроводжуваних викликами з боку розширеного Європейського Союзу та формування принципово нових, стабільних і взаємовигідних стосунків із кожною з центрально-європейських держав.

Із вітаннями до учасників наукового форуму звернулися проректор УжНУ, доцент Микола Палінчак, заступник начальника управління з питань зовнішніх зв'язків, європейської інтеграції та транскордонного співробітництва Закарпатської ОДА Наталія Носа, Генеральні консули України в м. Пряшеві (Словацька Республіка) — Інна Огнівець і в м. Ніредьгазі (Угорська Республіка) — Сергій Бороденков.

Тематика доповідей учасників охоплювала питання правової реформи в Україні у контексті євроінтеграції (Василь Лемак, к.ю.н., доцент юридичного факультету УжНУ), досвіду країн Центральної та Східної Європи для євроінтеграційної стратегії нашої держави (Іван Вовканич, декан факультету міжнародних відносин УжНУ, Іван Сюсько, ст. науковий співробітник Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України), економічного співробітництва в умовах розширеної Європи на прикладі українсько-словацьких відносин (Отто Ковчар, президент Закарпатської ТПП), можливості застосування стратегічного підходу до розвитку транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні за розширення Європейської Унії (Мирослав Лендел, к.і.н., доцент кафедри політології історичного факультету УжНУ).

Робота "круглого столу" проходила в конструктивній дискусії. Під час обговорення питань, що стосувалися міжнародної інтеграції нашої держави, її можливостей і перспектив, було розглянуто основні аспекти євроінтеграційних процесів на Сході Європи та їх вплив і значення для України у формуванні спільного європейського політичного й економічного простору. Предметом розмови стало вивчення цінного досвіду країн Вишеградської четвірки на шляху до спільного Європейського дому з метою використання у практиці євроінтеграції та мінімізації негативних викликів, пов'язаних із розширенням ЄС. До уваги бралися всі найважливіші питан-

ня державної життєдіяльності — у політиці, науці, культурі, у безпековому, зовнішньоекономічному вимірах, у сферах юстиції та зовнішніх справ.

У виступах учасників конференції акцентувалося на розвитку міжрегіональної і транскордонної співпраці нашої країни з державами — членами Вишеградської четвірки на оновленій основі. Увагу привертали доповіді, що ґрунтувалися на реальному досвіді розбудови зовнішньоекономічних взаємин Закарпатської області з країнами-сусідами — новими членами ЄС. Наголошувалося на необхідності спрямування співробітництва на адаптацію цих відносин до вимог загальноєвропейської економічної інтеграції. Позаяк розширення двосторонніх господарських стосунків з кожною із зарубіжних країн Центрально-Східної Європи нині є складовою зміцнення міжнародних економічних відносин України з Євросоюзом в цілому і сприяє включенню нашої держави в загальноєвропейські інтеграційні процеси.

Висвітлювалось актуальне питання гармонізації українського законодавства з правовим полем країн Європейського Союзу; вивчався вплив євроінтеграційних процесів на реформування господарського законодавства держав Карпатського Євросоюзу; порушувалися питання правового регулювання етнічнонаціональної політики, державно-церковних відносин, фінансової сфери, створення акціонерних товариств, діяльності податкових, митних, правоохоронних органів у країнах ЄС та інше.

У ході конференції відбулася змістовна виставка наукової бібліотеки Ужгородського національного університету, значну частину якої складають праці викладачів УжНУ. Матеріали ж цього міжнародного "круглого столу" ввійдуть до наукового збірника УжНУ "Регіональні студії".

Тетяна Сергієнко,
кандидат історичних наук,
викладач кафедри нової і новітньої історії
та історіографії УжНУ.

СЕМІНАР

ТЕХНОЛОГІЇ ШТРИХОВОГО КОДУВАННЯ: РОЗРОБКА ТА ЗАСТОСУВАННЯ

мережа синхронізації даних, двовимірні (2D) та композитні штрихові коди (RSS),

символіка UCC/EAN-128 – загальні переваги символіки та огляд перспективного прикладного застосування, досвід роботи Асоціації "ЄАН-Україна" з українськими користувачами UCC/EAN-128, практика застосування UCC/EAN-128 в Україні, застосування системи EAN · UCC для забезпечення відстежуваності продукції

(Р. Ю. Лоцманенко – головний спеціаліст Асоціації "ЄАН-Україна");

Спільно з Асоціацією товарної нумерації України "ЄАН-Україна" Закарпатська ТПП організувала семінар з питань міжнародної системи ідентифікації та штрихового кодування, який проходив 5-6 травня у конференц-залі готелю "Закарпаття" за участю представників торгово-промислових палат та центрів Асоціації "ЄАН-Україна", що діють при ТПП в усіх областях України.

Виступаючи перед учасниками семінару, президент ТПП України С. П. Скрипченко, президент Асоціації "ЄАН-Україна" В. В. Оскольський, президент Закарпатської ТПП О. О. Ковчар висловили свої бачення щодо подальшого розвитку започаткованої у 1996 році плідної співпраці між Асоціацією "ЄАН-Україна" та ТПП України й регіональними палатами.

Впродовж роботи семінару доповідачами було висвітлено низку наведених нижче актуальних питань, що стосуються впровад-

ження міжнародних багатогалузевих стандартів ідентифікації і штрихового кодування у виробництві, постачанні й торгівлі:

аспекти практичної діяльності регіональних центрів Асоціації "ЄАН-Україна" – перереєстрація учасників системи EAN · UCC та свідоцтв на штрихкоди, вимоги до оформлення заявок, маркування продукції штриховими кодами EAN · UCC, особливості маркування товарів різних галузей виробництва

(С. В. Балутенко – заступник директора Асоціації "ЄАН-Україна");

принципи ідентифікації EAN · UCC при наданні послуг, правила присвоєння GTIN споживчим товарам, особливості ідентифікації та маркування періодичної друкованої продукції

(О. В. Жовтуха – начальник відділу Асоціації "ЄАН-Україна");

нові технології та розробки системи EAN · UCC – електронний код продукту (EPC), всесвітня

торгові позиції змінної кількості – досвід вирішення завдань їх маркування на виробництві

(Г. В. Лук'янець – технічний директор НВФ "Кодіак");

практика роботи з виробниками швидкозмінної номенклатури товарів – вимоги до опису товарів, робота за безпаперовою технологією

(О. І. Василець – представник Київського регіонального центру Асоціації "ЄАН-Україна").

Представники регіональних центрів Асоціації "ЄАН-Україна" опрацьовували також нові форми й методи спільної діяльності, висловлювали пропозиції щодо їх статусу і повноважень, обговорювали положення про центри Асоціації "ЄАН-Україна" при регіональних ТПП та робочу інструкцію.

Еріка Ференчик,
регіональний представник
Асоціації "ЄАН-Україна",
провідний спеціаліст
Закарпатської ТПП.

Міжнародна асоціація GS1

Ще в 60-х роках минулого століття великі торгові мережі у багатьох країнах світу відчували зростаючу потребу в удосконаленні товарних операцій, їх автоматизації. Розпочата робота з розробки та впровадження різних методів кодування інформації завершилась створенням у 1972 році в США і Канаді Ради з уніфікованого кодування – "UCC" (Uniform Code Council). Завдяки діяльності "UCC" технології автоматизованої ідентифікації та кодування товарів невдовзі набули широкого розповсюдження. В Європі 1977 року за ініціативою семи країн створюється Європейська асоціація товарної нумерації EAN International (European Article Numbering Association).

У травні 1997 року відбувся спільний конгрес UCC та EAN International, на якому було вирішено перейти до єдиної всесвітньої світової системи автоматичної ідентифікації й електронної передачі інформації на базі стандартів EAN International та UCC. А наприкінці 2002 року Рада з уніфікованого кодування (UCC) та Канадська рада з електронної комерції (ECCC) стали повноправними членами EAN International.

За понад чверть століття діяльності EAN International "переросла" статус органу зі стандартизації і стала всесвітньою організацією, що надає широкий спектр стандартів та послуг у сфері інформаційного супроводження товаропостачання. У 2003 році в EAN International назріло питання щодо зміни назви на нову – GS1. Підстави для цього вбачалися суттєвими: нова назва GS1 не є аббревіатурою, а має асоціативне тлумачення. "GS" відповідає поняттям "Всесвітня система", "Всесвітні стандарти" і "Всесвітні рішення". Цифра "1" у назві вказує на першість організації зі стандартизації, а також уніфікацію світової торгівлі за однією всесвітньою системою стандартів. Назва GS1 відповідає нинішньому принципу цієї організації: "Один світ – Одна назва – Одна всесвітня мова ділового спілкування".

GS1 – некомерційна неурядова міжнародна асоціація, членами якої є національні організації GS1. В окремій країні лише одна національна організація може бути офіційним представником GS1. Сьогодні членами GS1 є 101 національна організація, що представляє 103 країни світу. А користуються системою EAN-UCC понад мільйон підприємств у цих країнах.

Асоціація "ЄАН-УКРАЇНА"

Асоціація товарної нумерації України "ЄАН-Україна" – як самоврядна некомерційна та неурядова організація – створена у вересні 1994 року з ініціативи Спілки економістів України за підтримки Уряду, міністерств і відомств, підприємств та установ. Постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 року №821 Асоціації "ЄАН-Україна" надані повноваження представляти інтереси українських виробників і дистриб'юторів у Міжнародній асоціації товарної нумерації EAN International та в інших міжнародних асоціаціях, організаціях, що діють у галузі автоматичної ідентифікації і штрихового кодування. У жовтні 1994 року Правління EAN International прийняло Асоціацію "ЄАН-Україна" в члени EAN International як єдиного повноважного представника України.

Мета діяльності Асоціації "ЄАН-Україна" – впровадження в Україні всесвітньої багатогалузевої системи ідентифікації та штрихового кодування, що базується на міжнародних стандартах EAN-UCC. Відповідно до норм міжнародної організації GS1 (раніше – EAN International) підприємства, які бажають застосовувати штрихові коди та інші стандарти EAN-UCC, мають бути членами національної організації GS1. Офіційним представником GS1, що має виключні повноваження впроваджувати систему EAN-UCC в Україні, виступає Асоціація "ЄАН-Україна".

Асоціація "ЄАН-Україна" є також уповноваженим представником EPCglobal – організації, створеної в 2003 році EAN International (тепер GS1) спільно з UCC (тепер GS1 США) з метою розвитку всесвітньої мережі EPCglobal Network™, яка уможливила автоматичну ідентифікацію і відстеження об'єктів у реальному часі на всьому шляху постачання від виробника до споживача.

Нині Асоціація "ЄАН-Україна" об'єднує понад 4 тисячі українських товаровиробників, дистриб'юторів, торговельних організацій, приватних підприємств. За час її діяльності присвоєно понад 250 тисяч ідентифікаційних номерів EAN-UCC. Кодами EAN-UCC з префіксом "482" зараз маркується більшість вітчизняних споживчих товарів, що надходять у роздрібну торгівлю або експортуються до інших країн.

Відповідно до курсу всесвітньої спільноти GS1, Асоціація "ЄАН-Україна" планомірно переходить на нову назву – GS1 Україна. Існуюча назва Асоціації товарної нумерації України – "ЄАН-Україна" – діятиме, поки не будуть внесені відповідні зміни в установчі та нормативні документи.

УКРАЇНА — УГОРЩИНА

Ділові поїздки в Угорщину

Регіональна ТПП області Гайду-Бігар та Закарпатська ТПП організували українсько-угорську ділову зустріч, що відбулася 1 червня в рамках XIV міжнародної сільськогосподарської виставки "Фермер-Експо" у м. Дебрецен. До складу нашої делегації увійшли представники БАТ "Агрофірма "Провесін" з Львівської області, Закарпатської філії АТ "Кредит Банк (Україна)", Закарпатської та Херсонської торгово-промислових палат.

Кожного українського учасника організатори зустрічі забезпечили всім необхідним для проведення індивідуальних переговорів. Конструктивним, зокрема, виявився діалог керівництва БАТ "Агрофірма "Провесін" і угорського підприємства датської акціонерної компанії "Гродан", що спеціалізується на виробництві кубиків із мінеральної вати, торфо-перліту, торфо-цеоліту для використання при вирощуванні овочів на закритому ґрунті, Закарпатської філії АТ "Кредит Банк (Україна)" та угорського товариства "Голланд Алма", яке займається вирощуванням і реалізацією саджанців.

Представники Закарпатської та Херсонської ТПП провели переговори з керівниками ряду угорських фірм – "Гайду-Кооп" (реалізація вин у широкому асортименті), "Геліо Пласт" (найбільший угорський виробник плівки для парників, листів на зразок "картон-пласт", тюкових шнурів із поліетилену та поліпропілену), "Агро ЧС Хунгари" (виробник земляної суміші марки "Агро"), "Партіум 70" (виробник полімерних труб і плівки для сільськогосподарського виробництва) та ін. Із метою сприяння виходу на український ринок їм було запропоновано традиційні палативні послуги – пошук партнера в Україні, проведення презентації, участь у бізнес-зустрічах, розміщення реклами в електронних та друкованих ЗМІ.

Наступного дня члени делегації ЗТПП відвідали XV міжнародну широкопрофільну виставку-ярмарок "Схід-Захід" у м. Ниредьгаза. Її тематика охоплювала будівництво, інтер'єр і дизайн, легку та харчову галузі, транспорт і транспортні послуги, виноградарство й виноробство, сільський туризм, інформатику та ін.

Від Закарпатської області на спеціальному стенді Товариства закордонних угорців були представлені фірми Виноградівського та Берегівського районів, у числі яких Спілка сільського туризму Виноградівського району, БАТ "Затисянський хімзавод", ВТП "Ортекс" Лтд, Виноградівське державне лісове господарство, ТОВ "Нідан+" та ін. Крім угорських та українських у виставці-ярмарку експонувались фірми з Польщі, Чехії, Словаччини, Румунії.

За словами міністра з регіонального розвитку Іштвана Колбера, який звернувся до учасників від імені уряду Угорської Республіки, організація цьогорічної ювілейної виставки-ярмарку дала реальну можливість уперше представити близько 30 угорських бізнесових структур, які успішно функціонують за межами Угорщини.

16-17 червня делегація Закарпатської ТПП брала участь у XIV міжнародній зустрічі ділових людей у м. Мішкольц, а також у проведених в її рамках економічному форумі за участю акредитованих в Угорщині представників дипломатичного корпусу Мексики, Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, України та виставці товарів і послуг угорських суб'єктів господарювання.

Під час заходів працівниками ЗТПП було презентовано основні види діяльності та послуг палати, що можуть зацікавити зарубіжних підприємців. Угорці ж передали низку комерційних пропозицій для наших підприємств, зокрема щодо спільного виробництва мобільних пивних павільйонів, дерев'яних іграшок; постачання в Україну кулінарних виробів, ізоляційних матеріалів, виробів із поліетилену; представлення інтересів українських фірм на угорському ринку й ринках інших європейських держав.

Враховуючи потенційні можливості Закарпатської торгово-промислової палати та набутий нею досвід організації і проведення міжнародних ділових заходів в Україні й за кордоном, представники організатора бізнес-форуму – угорського маркетингового агентства "Up-To-Date" запропонували ЗТПП співпрацювати з ними у цій та інших сферах діяльності.

Катерина Зейкан,
начальник відділу ЗЕЗ ЗТПП.

Віктор Матяшовський,
член Президії Закарпатської ТПП,
директор Закарпатської обласної
дирекції страхування
БАТ УСК "Гарант-АВТО":

“Рівень відповідальності — ключ до процвітання суспільства”

СТРАХУВАННЯ

Що показує “індикатор” ОСЦПВ?

Як працівник страхової сфери уважно відслідковує дискусії, публікації в пресі та рішення Уряду і Верховної Ради, що стосуються обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів в Україні (ОСЦПВ). У сумбурі інформації, поглядів, думок та прийнятих рішень, які нині вирують навколо цього питання, нелегко розібратися навіть досвідченому фахівцеві. Тому вирішив винести на публічне обговорення свій погляд на проблематику щодо ОСЦПВ.

Отож ми сьогодні є учасниками суспільних баталій щодо тарифів, розміру відповідальності, терміну запровадження, обов'язковості контролю за наявністю полісів і навіть того, чи потрібно ОСЦПВ взагалі. Для пересічного громадянина ця дискусія можливо й нова, фахівці ж прекрасно пам'ятають, що подібні питання порушувалися ще 1996 року на початку запровадження ОСЦПВ в Україні. Аби картина була повніша, уявімо будинок, спорудження якого розпочалося десять років тому, а господар упродовж усього цього часу так і не вирішив, чи справді йому будинок потрібен? А тим часом дорога до нього вже заросла травою, стіни покривилися і почали розпадатися. Отак і ми десять років будемо ставлення до ОСЦПВ на основі опитування громадян: “нехай самі водії скажуть, чи потрібно їм таке страхування, чи ні”? На місці водія я б переконливо вважав, що таке страхування не потрібне. Адже той “будинок” обов'язкового страхування, який ми звели, не може сподобатися. За десять років ми так і не змогли накрити його покрівлею обов'язковості (а це є наріжним каменем такого виду страхування). Хіба ж то не абсурдна ситуація, коли в постраждалого власника автомобіля є поліс, а у винуватця ДТП — відсутній, у результаті чого законослухняний громадянин не отримує страхового відшкодування тільки тому, що в країні законодавчі акти, виявляється, не обов'язкові для виконання. За законом він мав би отримати відшкодування збитків у встановленому розмірі, а отже, має шанс виграти судовий позов до держави, яка не забезпечила рівні умови й однаковий захист для всіх автовласників.

Питання базового тарифу, розміру відповідальності, інших умов страхування, юридичного забезпечення обов'язковості наявності полісу в усіх учасників дорожнього руху, перелік і розміри пільг певним категоріям населення та інші норми повинні розглянути фахівці зі всіх сфер, які причетні до ОСЦПВ (як приклад, це можуть бути експерти і спеціалісти в галузі фінансів, економіки та автотранспорту, представники міністерств, профспілок й асоціацій, експерти Моторного (транспортного) страхового бюро України і Ліги страхових організацій, керівники організацій, що об'єднують інвалідів і постраждалих в аваріях, працівники МВС, психологи, лікарі-травматологи та інші) і, зрештою, дати відповідь на головне запитання: чи є ще якийсь інший, крім страхування, ефективний спосіб забезпечити захист постраждалих в автоаваріях? (До речі, у рік стався не менше 150 тисяч ДТП, у яких гине близько 7 тисяч і травмується 47 тисяч (!) наших громадян; сотні тисяч транспортних засобів зазнають ушкоджень).

У цивілізованих країнах не було винайдено нічого кращого, ніж обов'язкове страхування відповідальності, позаяк навіть у найбагатших із них не вистачає на це бюджетних коштів. Там жорстко на рівні держави впроваджували таке страхування та реалізували різні програми підвищення страхової культури населення, популярно пояснювали переваги страхування в цілому і цього виду зокрема.

Суспільна думка формується елітою країни, яка зрозуміла переваги, визначила необхідний напрям руху і включила засоби, які забезпечують розуміння більшістю населення правильності вибору. Оскільки вектор руху, де невід'ємною складовою є страхування, до цього часу не сформований, логічно зробити висновок, що в еліті країни не має згоди щодо необхідності запровад-

ження страхових механізмів. А це вже проблема складніша, ніж запровадження ОСЦПВ...

Ефективні рішення — це здебільшого вдалі компроміси. Навпаки, бажання вирішити щось тільки на свою користь за рахунок іншого веде, як правило, до неможливості ефективного функціонування. Останні намагання ревізувати вже прийнятий Закон “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” на користь “народу” нічого конструктивного у своїй основі не несуть. Адже це не бажання вирішити проблему в цілому, а намагання використати наживку популізму для вирішення своєї особистої чи корпоративної мети за рахунок очевидного провалу самої ідеї ОСЦПВ, і це не може не насторожувати. Таким чином, нас намагаються особливим шляхом, без запровадження загальнообов'язкових механізмів, повести в майбутнє знову експериментальним шляхом.

Інформація, що страхові компанії зароблять на ОСЦПВ шалені гроші, і тому треба зменшити тариф, розширити пільговий перелік, збільшити рівень відповідальності і т.п., — це все одно, що підняти вартість борошна і встановити ціну на хліб меншу за його собівартість; аргументувати це інтересами народу і викликати хлібну кризу, яка по тому ж народу і вдарить! Адже страхування цивільної відповідальності — вид страхування, що є збитковим у всіх країнах. Згадую, як на курсах підвищення кваліфікації з цього виду страхування викладач запитав у слухачів: “У всіх країнах цей вид страхування збитковий, а як ви думаєте, чому доручили вести цей курс мені — спеціалісту з Голландії?” На наші припущення, що в Голландії він прибутковий, викладач відповів: “У Голландії процент збитковості найменший”.

Якщо подібні дії справді здійснюються в інтересах людей, то нема нічого простішого, ніж обумовити певні, але взаємні зобов'язання. Коли страховики за визначений термін (скажімо, за три роки) отримають надприбутки, то вони їх законодавчо направлять на забезпечення безпеки руху на дорогах країни. І навпаки. Якщо цей вид принесе збитки (у тому числі завдяки односторонній ревізії прийнятих рішень і незабезпечення обов'язковості), то держава компенсує ці збитки страховикам. Має бути взаємна відповідальність, оскільки мова йде про захист постраждалих громадян країни.

Суспільство, його устрій тримається на виконанні законів. Тому розділяти закони на обов'язкові й необов'язкові, закликати не виконувати їх — означає вести суспільство у зворотному напрямку. Наша країна бажає будувати правову державу, тому такі спроби мають отримувати відповідну правову оцінку. Позаяк ідеться про відповідальність за певні дії чи бездіяльність. Чому цього не відбувається? По-моєму, з тієї ж причини, чому так складно йде запровадження в країні ОСЦПВ. Зверніть увагу на те, що в аббревіатурі ОСЦПВ буква “В” також означає відповідальність.

Витоки проблеми варто шукати в нашій не такій далекій історії, коли за нас думали, вирішували й, як не парадоксально, значною мірою й відповідали. Знайдіть у ринкових умовах таке поняття, як просто так “взяти на поруки” чи відшкодувати одну третину місячної зарплатні при завданих збитках на мільйони! Ринок живе за іншими законами, там кожен повною мірою сам відповідає за себе, своє майно і наслідки своїх дій чи бездіяльності. Ми за чотирнадцять років практично змінили систему економічних відносин і майже запровадили основні засади юридичної відповідальності, але залишаємо народу право жити в ілюзії, вірити, що цього начебто немає. Погляньмо правді у вічі й відверто визнаємо: ми вже практично вступили в жорсткі правові та економічні відносини, коли кожен із нас залишається з проблемою вічна-віч. У своїй роботі майже щодня стикаюся з ситуацією, коли наш громадянин, власник майна, абсолютно впевнений, що він не повинен відповідати за наслідки, причиною яких стало належне йому майно (зазвичай, найбільше таких випадків пов'язано з автотранспортом). Впевнений, що ця проблема є загаль-

ною! Відверто інформувати про це — означає поступати чесніше, ніж заспокоювати і приховувати проблему. Тільки такий підхід є реальною допомогою, оскільки готує до випробувань, що реально можуть настати.

Не існує ринкових відносин без пронизуючого всі сфери життя поняття відповідальності. "Бути людиною — це відчувати свою відповідальність" (А. Сент-Екзюпері). Додамо: лише суспільство, яке піднялося до усвідомлення своєї відповідальності, отримує право на достойне життя. У безвідповідальному суспільстві не може бути економічної рівності для всіх, оскільки чесний і порядний, а отже, відповідальний громадянин, завжди мусять доплачувати за нечесного, невідповідального. Ось чому ми не зможемо рухатися вперед без розуміння необхідності зміни суспільної свідомості, в тому числі — як пріоритетного напрямку щодо взяття на себе відповідальності. Ми будемо змушені запроваджувати відповідні навчальні програми у навчальних закладах, підключати засоби масової інформації, створювати відповідні видання та ін. Запровадження ОСЦПВ — це рух у напрямку розвитку суспільства правильним шляхом, позаяк населення (авто власники) бере на себе відповідальність за постраждалих у дорожньо-транспортних пригодах.

Мені пощастило вивчати досвід страхової справи у Парижі, Римі, Мюнхені, Мадриді. Там страхування розвивалося через жорстке запровадження в законодавчому порядку обов'язкових видів страхування. Їх не має бути багато — 3-4 види, проте найбільш соціально значимі. В Україні ж маємо нині близько 20-ти, та, на жаль, усі вони по-справжньому не працюють. У Франції за відсутності полісу обов'язкового страхування цивільної відповідальності першого разу штраф складає відповідно 500 доларів США, повторно — кримінальна відповідальність. У Німеччині можна опинитися за ґратами на два роки за першу ж провинку. Скажете: держава любить інтереси страхових компаній? Ні. Вона — на боці громадян, які потребують захисту в разі настання непередбачених обставин, причім усі і в однаковій достойній мірі.

Для подальшої аргументації хотів би виділити два запитання.

Перше: чи сприяє розвиток транспорту загальному і ОСЦПВ зокрема розвитку країни і підвищенню рівня життя її громадян?

Друге: чи задовольняє країну, клієнтів страхові компанії той рівень страхових послуг, організація роботи, якість обслуговування клієнтів, наявні нині у вітчизняних страхових компаніях? Чи заслуговують вони на довіру?

Мало хто з нас пов'язує рівень свого життя, стабільність і добробут у суспільстві з темпами розвитку інституту страхування. (В Японії страхові поступлення на одного жителя країни перевищують аналогічні поступлення в Україні у 134 рази, в США — в 60, у Німеччині — в 50 разів. Рівень життя у Чехії чи Польщі порівняно з Україною теж відрізняється приблизно так, як і рівень страхових поступлень). Для жителів розвинутих країн із ринковою економікою це аксіома. Статистичні показники рівня життя в країні та рівня страхових поступлень на душу населення практично однакові. Страхові фонди — запорука стабільності фінансової системи країни і багато в чому визначальний чинник інвестиційного клімату. Кожен громадянин щоденно дістає підтвердження, що тільки страхування гарантує ефективний механізм організації медичного і пенсійного забезпечення. Навряд чи там хтось стверджував, нібито можна побудувати ринкову економіку без розвиненого страхування. Адже, крім економічної допомоги, в разі непередбачених ситуацій і стихійних лих страхування — незамінне кільце єдиного ринкового механізму.

Погляньмо на сутність праці на Заході. Праця там розмірена, як хода годинника, де кожен професійно виконує свою ділянку роботи і отримує відповідну винагороду, оскільки механізм ринкової економіки запущений і безперервно діє. У нас же — безупинна гонка. Складається враження, що ми замість того, аби завести пружину і дати можливість працювати механізму, намагаємося вручну підкручувати коліщата. Яка точність такого годинника, така й оплата нашої праці. Водночас суспільство це не машина, навіть найскладніша, в якій можна запустити програму і вона працюватиме. Згадаймо, як складно адаптувалися до ринкових умов жителі Східної Німеччини (колишньої НДР). Ще нікому не вдалося за місяць чи півроку змінити масову свідомість. Запровадження страхування — якісно інша модель економічної поведінки громадян. Тому навіть якщо керівництво країни в якийсь момент "ікс" прийме рішення про необхідність прискореного розвитку страхових механізмів, для реалізації цієї ідеї буде все одно необхідний певний проміжок часу, за котрий держава, включивши всі наявні методи впливу, зможе змінити суспільну економічну модель поведінки своїх громадян.

Згадую, як під час навчання на наше запитання: "А як у Франції ставляться до страхування?" французі довго не могли зрозуміти, що ми маємо на увазі, а збагнувши, відповіли зустрічним запитанням: "Чи ви знаєте, який рівень страхових поступлень у Франції?" І самі ж дали відповідь: "Він дорівнює річному бюджету країни!"

Який розмір фондів — таке й відношення! Ось яка ця ланка! Якби від західної економіки забрали її страхові фонди, думається, без перебільшення, загинула б економіка цих країн. Розвиток страхування — в інтересах і держави, і кожного її жителя. Розвивати ринкову економіку, не створюючи умов для розвитку страхування, ще нікому не вдалося. Іншого шляху розвитку просто не існує! Тобто, якщо банк — це символ приросту капіталу, то страхова компанія уособлює надійний спосіб життя!

У цивілізованих країнах, де традиції страхування налічують кілька сотень років, страхову справу вважають вершиною підприємництва, однією з основ-

них гілок ринкової економіки, важливим фінансовим інструментом, що забезпечує соціально-економічну стабільність і безпеку, здійснює ефективний захист майнових інтересів громадян і організацій від природних, техногенних, економічних та інших ризиків, а отже, активно сприяє розвитку бізнесу і вирішенню соціальних проблем. На Заході страхові фонди більші за банківські й від них у визначальній мірі залежить стан фінансової стабільності в країні, інвестиційний клімат, надійність функціонування економіки в цілому. То ж чи ми маємо право ігнорувати ці закономірності?

Нехай не здивує вас іще одне запитання: як ви вважаєте, у кого більше кишенькових грошей — у німця чи українця? Запитання має сенс, оскільки впродовж усього життя гроші німця працюють на вітчизняну економіку, знаходячись у страхових чи банківських фондах. Німець знає, що має гроші, і немало, але не в кишені, — ці гроші постійно інвестують економіку. А якщо гроші весь час знаходяться не в банку, а в "панчосі"? Чи може бути в такій країні міцна фінансова система і, як наслідок, дешевий кредит?

Уявіть собі (абстрагуючись від реалій) дві абсолютно ідентичні держави. Населення, природні ресурси, розвиток економіки, рівень управління — все однакове, окрім... В одній країні в момент "ікс" включили психологічну установку: "Я довіряю своїй фінансовій системі і користуюсь її благами", в іншій — "довіряю лише собі і тільки собі, вкладу гроші — втрачу". Як думаєте, чи не буде через 5—10 років рівень страхових надходжень на одного жителя і добробут у цих країнах відрізнятися в десятки разів? Бачите, не все так просто. Хіба не переконує цей приклад, як важливо правильно визначитися з пріоритетами і напрямком руху! ("Важливо в цьому світі не те, де ми стоїмо, а те в якому напрямку рухаємось" — О. Холмс).

Більше того, навіть соціальна напруга значно менша в тих країнах, де страхування знаходиться на гідному рівні. Тільки запровадження ОСЦПВ введе абсолютно нові для нашого суспільства економічні дисциплінуючі важелі, які підуть на користь усім. На Заході, наприклад, водії бояться більш за все не попередження поліцейського, а потрапити в базу даних порушників дорожнього руху і, тим самим, "своїми руками" збільшити страховий тариф, скажімо, удвічі. Подібні механізми вже запроваджуються в ОСЦПВ. Думаю, що з часом зникне і проблема, яку в нас вважають "вічною" — наявність на дорожній мережі відкритих люків. Якщо ДТП стаються з причини неопорядку на дорожній мережі, то в західних країнах страховики згідно з законом вимагають компенсації збитків від відповідних служб, яким дешевше підтримувати належний порядок, аніж сплачувати за регресними позовами. З іншого боку, регресні позови при страхуванні є прекрасним інструментом, що демонструє суспільству невідворотність відповідальності за порушення законів.

У нас же відповідальність за причинену шкоду ще не поставлено в законодавчому плані на належний щабель. Ось чому потерпають, не діставши компенсації, автомобілісти від неопорядку на дорожній мережі, хворі — від помилок хірургів, покупці — від неякісних продуктів, пішоходи — від безвідповідальних автолюбів тощо. Іншими словами, в країні сформовані і зараз існує низький рівень суспільної відповідальності. А це серйозна проблема на шляху до кращого життя. Слід зрозуміти, що на Заході люди страхуються не тому, що не вміють рахувати гроші, чи мають зайві, а від усвідомлення невідворотності відповідальності в повному розмірі за збитки, які може бути нанесено.

Щодо страхування в Україні, то без зміни суспільного ставлення до нього й підняття рівня суспільної відповідальності ми затормозимо рух уперед в цілому. Аксіома, що без розвитку страхування неможливо побудувати ефективну ринкову економіку, а розвиток суспільної відповідальності — гарантія завершення процвітання країни, розставляють цивілізовані пріоритети.

"Індикатор" ОСЦПВ чітко сигналізує: такого розуміння в суспільстві немає. Робити висновок, що страхування недостойне серйозної уваги тільки на підставі окремо взятої інформації, що хтось не виплатив страхове відшкодування чи застосував страхову схему в оптимізації оподаткування, подібно до того, як не сприймати належним чином, скажімо, автомобілебудування, бо автомобілі стають причиною аварій.

Нині ОСЦПВ слід розглядати не тільки як ефективний і єдино дієвий механізм захисту постраждалих у ДТП наших співгромадян, а й як школу виховання відповідальності в суспільстві. А отже, всі зусилля мають бути спрямовані на те, щоб зробити цю школу максимально ефективною. І якщо нам вдасться пояснити це громадянам, то завтра на опитуваннях їхньої думки вони самі вимагатимуть, аби правила і механізми ОСЦПВ були зрозумілими й дієвими, а закон щодо обов'язковості виконувався з максимальним сумлінням.

Що ж до відповіді на друге запитання про стан страхування в країні сьогодні, то давайте згадаємо будинок, який гублять дискусії з приводу, потрібний він чи ні. Якщо господар (суспільство) вирішить, що будинок потрібний, таким будинок з часом матиме зовсім інший вигляд.

Відповідальне суспільство не терпить безвідповідальності й на страховому ринку.

Проблематика запровадження ОСЦПВ висвітлювалась автором у фінансово-економічному тижневику "Україна-Business" №34 (714), стор. 2-3.

Публікуючи даний матеріал, редакція "Ділового вісника" Закарпатської ТНП запрошує фахівців страхової справи до дискусії на цю тему на сторінках нашого видання.

Упродовж останніх років Закарпатська торгово-промислова палата разом із митними і податковими органами, державними адміністраціями, підприємницькими структурами області регулярно організовує виїзні семінари за участю керівників підприємств, організацій, приватних підприємців. Поточного року вони вже були проведені у містах Хуст (12 липня), Мукачево (14 липня), Берегово (5 серпня), Ужгород (17 серпня).

Актуальні для слухачів теми — новації податкового законодавства й валютного регулювання,

Семінари з питань митного і податкового законодавства

податкова звітність з податку на прибуток підприємств і податку на додану вартість, відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності за порушення нормативних податкових вимог, особливості митного оподаткування з урахуванням законодавчих нововведень, класифікація товарів, визначення митної вартості та коду товарів, митні режими, попередній документальний контроль на митниці, митне оформлення товарів за принципом "єдиного вікна", відповідальність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності за порушення митних правил і контрабанду, основні напрями діяльності Закарпатської торгово-промислової палати та її взаємодії з суб'єктами господарювання — на семінарах висвітлювали:

в Хусті — начальник Хустської ОДПІ Хохлов М. М., прези-

дент Закарпатської ТПП Ковчар О. О., в.о. начальника відділу обслуговування платників податків ДПА в Закарпатській області Ситар Ю. Ю., начальник відділу обслуговування платників податків Хустської ОДПІ Роботяга І. В., начальник відділу оподаткування юридичних осіб Хустської ОДПІ Січ О. В., начальник відділу митних платежів Виноградівської митниці Ковач М. І., начальник сектору аналізу відділу митної вартості та номенклатури Виноградівської митниці Гнатик Р. В.;

у Мукачеві — начальника відділу обслуговування платників податків Мукачівської ОДПІ Кельман М. І., провідний спеціаліст по роботі з членами Закарпатської ТПП Юсипович О. В., в.о. начальника відділу обслуговування платників податків ДПА в Закарпатській області Ситар Ю. Ю., заступник начальника митного поста "Мукачево"

Мішанич А. В., старший інспектор відділу платежів Ужгородської митниці Куцик В. М.;

у Берегові — в.о. начальника відділу обслуговування платників податків ДПА в Закарпатській області Ситар Ю. Ю., заступник голови Третейського суду при Закарпатській ТПП Шипляк М. М., начальник відділу митних платежів Виноградівської митниці Ковач М. І.;

в Ужгороді — голова регіонального відділення Асоціації підприємств і підприємців України Волощук М. Г., президент Закарпатської ТПП Ковчар О. О., начальник ДПІ м. Ужгорода Бадида М. П., заступник начальника Ужгородської митниці Даша-вець І. Я., в.о. начальника відділу платежів Ужгородської митниці Рада В. А., начальник відділу оргмитконтролю Ужгородської митниці Завадяк І. І., в.о. начальника відділу обслуговування платників податків ДПА в Закарпатській області Ситар Ю. Ю.

За традицією більш предметна розмова на семінарах відбувалася за "круглим столом". Слухачі, спираючись на власний досвід здійснення підприємницької і, зокрема, зовнішньоекономічної діяльності, висловлювали конкретні пропозиції щодо поліпшення роботи митних і податкових органів, їх взаємодії з суб'єктами господарювання. Адже численні зміни у митному й податковому законодавстві вимагають вироблення оптимальних схем для їх ефективного практичного застосування.

Василь Майор,
спеціаліст Закарпатської ТПП
по координації роботи
з митними органами.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Зарубіжні фірми, що звертаються у Закарпатську торгово-промислову палату, з цілої низки пропонованих послуг зазвичай обирають проведення в Ужгороді презентацій, вважаючи їх одним із найефективніших засобів виходу на український ринок. Нещодавно, за сприяння торговельно-економічного відділення при Генеральному консульстві Словацької Республіки в м. Ужгороді, керівникам виробничих підприємств і торгово-посередницьких організацій Закарпаття свої продукцію та послуги презентували представники словацьких фірм "Adves s.r.o." (27 квітня) та "Tesla Liptovský Hrádok a.s." (18 травня).

ADVES s.r.o.

Фірма "Adves s.r.o." — одна з найбільших серед європейських виробників і постачальників спеціалізованих монтажних конструкцій — зарекомендувала себе як стабільний і надійний партнер на словацькому та зарубіжних ринках будівельних послуг. Серед пропонованого на експорт широкого асортименту сертифікованих виробів — автоматичні розсувні двері; запобіжні, пропускні конструкції, у т.ч. обертові перегородки; комплексні автоматичні пропускні й запобіжні системи; промислові та гаражні автоматичні ворота; протипожежні автоматичні двері та конструкції; різноманітні металічні, алюмінієві й інші спеціальні конструкції. Спектр додаткових послуг включає надання консультацій, доставку, монтаж та гарантійний сервіс замовленого оснащення.

TESLA Liptovský Hrádok a.s.

Профіль фірми "TESLA Liptovský Hrádok a.s." — виробництво, поставка і монтаж сертифікованого телекомунікаційного устаткування (в т.ч. комплексних систем і додаткових пристроїв, цифрових телефонних станцій і апаратів, телефонних розподільних пристроїв, автоматизованих комп'ютерних терміналів), електротехнічної продукції, виготовлення друкованих плат, розробка нових технологій планарного й інших способів монтажу, виготовлення металевих виробів спеціального призначення, забезпечення гарантійного ремонту устаткування та виготовлення запасних деталей, проектування нових моделей і промислових зразків. До конкурентних фірмових переваг варто зарахувати багаторічний досвід виконання монтажних і сервісних робіт, впровадження власних ноу-хау у сфері розробок, включаючи програмне забезпечення комунікаційних систем і пристроїв, тестування відповідності та сумісності пропонованого устаткування з аналогічною продукцією провідних світових виробників.

ОГЛЯД ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ НОВОВВЕДЕНЬ

Наказ ДПА України від 10.08.2005 р. №327 «Про затвердження Порядку оформлення результатів невізних документальних, візних планових та позапланових перевірок з питань дотримання податкового, валютного та іншого законодавства».

Новий Порядок, що набирає чинності з 5.09.2005 р., визначає структуру і зміст акта перевірки, порядок його підписання та реєстрації. Акт складатиметься не з трьох частин, як раніше (вступна, описова та висновок), а з чотирьох. У новій частині «Загальні положення», по суті, нічого нового не відображатиметься, просто деяку інформацію зі вступної частини виліпили в окремий розділ.

За наявності заперечень до акта можна зазначити про це при його підписанні, додавши (впродовж 3-х днів) свої письмово викладені аргументи. Про результати їх розгляду податківці мають повідомити письмово через 3 робочі дні. Збільшилися строки на прийняття рішення за результатами акта. Якщо раніше на це виділялося 3 дні, то тепер податкове рішення-повідомлення прийматимуть протягом 10 робочих днів.

У Порядку вперше дається офіційне визначення терміна «невізний перевірочний» (п. 1.2), яка проводитиметься у приміщенні органу ДПС на підставі поданих податкових декларацій, звітів та інших документів, пов'язаних з нарахуванням і сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів), незалежно від способу їх подачі.

Наказ ДПА України від 8.08.2005 р. №317 «Про зміни та доповнення до Інструкції про порядок обліку платників податків».

Платнику податків уже не треба подавати документи за місцем реєстрації для взяття на облік податковими органами. За нього це зроблять держреєстратори самостійно або разом з органами ДПС. Підставою для зняття з обліку в одному податковому органі та взяття на облік в іншому є надходження хоча б до одного з цих органів даних, що свідчать про належну реєстрацію таких змін. Незмінним залишився обов'язок платника податків подавати особисто або надсилати поштою (з повідомленням про вручення) на адресу податкового органу, в якому він перебуває на обліку, повідомлення про відкриття/закриття рахунків у банках.

Наказ Держкомстату України від 1.08.2005 р. №216 «Про затвердження форми довідки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України».

Нова форма довідки з ЄДРПОУ видрукувана на обох сторонах листа, причому на зворотному боці враховані всі останні зміни вчинених державним реєстратором реєстраційних дій.

Для отримання довідки суб'єкт запиту може звернутися до територіального органу державної статистики. У разі коли відомості про цього суб'єкта становлять державну таємницю, довідка видається відповідним центральним органом виконавчої влади.

Нова форма довідки запроваджується з 2.09.2005 р. При цьому надані підприємствам та організаціям довідки з ЄДРПОУ попереднього зразка не втрачають чинності. Довідка видається на бланку відповідного управління статистики та скріплюється гербовою печаткою (печаткою із зображенням емблеми Держкомстату України, якщо довідка видається управлінням (відділом) статистики в районах та містах).

Наказ Держмитслужби України від 26.07.2005 р. №703 «Про затвердження Порядку надання митними органами роз'яснень окремих положень податкового законодавства».

Згідно з цим Порядком, податковим роз'ясненням вважаються будь-які відповіді митного органу з питань окремих положень податкового законодавства, надані на запити заінтересованих осіб.

Податковим роз'ясненням, наданим на запит платника податків, користується платник податків при обрахуванні сум податкових зобов'язань та під час проведення апеляційних процедур. Податкові роз'яснення, надані Держмитслужбою України, мають пріоритет над податковими роз'ясненнями, наданими митницями.

Платник податків може офіційно звертатися до органів ДМСУ або безпосередньо до митниці при здійсненні операцій експорту/імпорту для отримання необхідних роз'яснень, якщо платник податків вважає, що положення нормативних актів, на підставі яких проводиться митне оформлення ввезених/вивезених товарів, можуть трактуватися як на його користь, так і на користь органу ДМСУ.

Наказ Держмитслужби України від 21.07.2005 р. №686 «Про внесення зміни до наказу Держмитслужби України від 2.12.2003 р. №828».

Відповідно до п. 1.4 Порядку заповнення декларації митної вартості, затвердженого наказом Держмитслужби від 2.12.2003 р. №828, декларанти були зобов'язані подавати митним органам декларацію митної вартості, в якій вказувались підстави для визначення митної вартості товару. Декларацію подавали у трьох примірниках: перший залишався у справах митного органу; другий передавався декларанту; третій — у відділ контролю митної вартості регіональної митниці чи відділ контролю митної вартості та номенклатури митниці.

Тепер, згідно з внесеними змінами до Порядку заповнення декларації митної вартості, кількість примірників декларації зменшено з трьох до одного. Крім того, за бажанням декларанта декларацію можна подавати у двох примірниках, один з яких повертається декларанту з відмітками митного органу.

Наказ Держмитслужби України від 11.07.2005 р. №651 «Про внесення змін до деяких наказів Держмитслужби України».

При оформленні ВМД для вільного обігу товарів, які перебувають у режимі митного складу, слід урахувати особливості заповнення деяких граф.

Графа 1 «Тип декларації» — зазначається код напрямку переміщення «ІМ» та «ЕК» обраного митного режиму. Причому код «ЕК» буде зазначатися не тільки при розміщенні транспортно-експедиційних організацій товарів, що перебували у вільному обігу на митній території України та призначені для експорту, а й при будь-якому розміщенні на митній ліцензійній складі товарів, призначених для вивезення за межі митної території України.

Графа 18 «Транспортний засіб при відправленні» — не заповнюється у митниці розташування митного складу, а заповнюється у митниці призначення — подаються відомості про ТЗ, що здійснював перевезення.

Графа 21 «Транспортний засіб на кордоні» — заповнюється при ввезенні товарів на митну територію України, а після перебування їх у режимі митного складу — не заповнюється.

Графа 26 «Вид транспорту в межах країни» — не заповнюється при митному режимі після перебування їх у режимі митного складу.

Графа 44 «Додаткова інформація/подані документи» — після перебування товарів у режимі митного складу не вносяться реквізити документів контролю за їх доставкою з митниці відправлення в митницю розташування митного складу, на якому зберігалися ці товари.

Крім того, декларація-зобов'язання (використовувалася для заявлення відомостей про товари, що передаються чи передані підприємству на зберігання під митним контролем відповідно до статті 85 Митного кодексу, та подавалася протягом 15 днів із дати розміщення товарів під митний контроль), відомості про яку наводились у графі 37 «Процедура», не подається (вилучено п. 3.2 Порядку).

Закон України від 7.07.2005 р. №2771-IV «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік» та деяких інших законів України».

Законом №2771-IV внесено низку змін до податкових законів, деякі з них наведено нижче.

Закон «Про податок на додану вартість».

До операцій з поставки товарів не належать операції з поставки робіт. Поставка робіт тепер відноситься до поставки послуг (п. 1.4 Закону про ПДВ).

Відповідно до оновленої редакції п. 4.1 Закону про ПДВ, до бази оподаткування слід включати всі податки та збори, що визначені законодавством з питань оподаткування (відповідно до Закону про систему оподаткування в Україні діють 27 загальнодержавних податків, 2 місцеві податки та 12 місцевих зборів).

Не треба сплачувати ПДВ при ввезенні товарів у режимі тимчасового ввезення відповідно до ст. 206 Митного кодексу та повітряних суден, які ввозяться на митну територію України за договорами оперативного лізингу (пп. 3.1.2 Закону про ПДВ).

Виправлено непорозуміння, яке виникло у зв'язку з податковим кредитом при імпорті послуг від нерезидента. Право на податковий кредит при імпорті послуг, так само як і при імпорті товарів, виникатиме за датою сплати податкових зобов'язань (пп. 7.3.6 Закону про ПДВ).

Зникла норма щодо нарахування пені на прострочену суму бюджетного відшкодування. Натомість з'явилася процедура апеляційного узгодження сум бюджетного відшкодування, прописана в Законі про ПДВ (пп. 7.7.8 Закону про ПДВ).

Установлено обмеження щодо кола осіб, які мають право на отримання бюджетного відшкодування. Відповідно до внесених змін не мають права на бюджетне відшкодування «спрощенці», що не зареєстровані як платники ПДВ. Обмеження не поширюється на «спрощенців», що зареєстровані як платники ПДВ на загальних засадах (юридичні особи, платники єдиного податку за ставкою 6% і ті платники єдиного податку, що зареєструвалися як платники ПДВ на добровільних засадах) (пп. 7.7.11 Закону про ПДВ).

Закон "Про оподаткування прибутку підприємств".

Утретє з початку року зазнав змін пп. 5.4.6 Закону про прибуток, який регламентує порядок віднесення витрат підприємства на страхування до валових витрат. Встановлено нове обмеження «страхових» валових витрат — 5%.

Проте обмеженню підлягають не всі витрати на страхування (деякі з них можна відносити до складу валових витрат без обмежень), а лише ті, що належать до обов'язкових (не передбачені статтею 7 Закону про страхування).

Закон "Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах".

Сума, зазначена у простому авальованому векселі, зазначається у валюті контракту. Залишається незрозумілим, у якій валюті заповнювати простий неавальований вексель, адже Кабміну надано право визначати окремі групи товарів, при ввезенні яких на митну територію України можна видати простий неавальований вексель.

Уряд може прийняти рішення щодо сплати ввізного мита, податків та зборів (крім митних зборів) підприємствами за окремими товарними позиціями шляхом видачі органу ДПС за місцезнаходженням виконавця простого векселя зі строком платежу, що дорівнює строку здійснення операції з давальницькою сировиною, але не більш як 90 календарних днів з моменту оформлення вантажної митної декларації.

Лист ДПА України від 7.07.2005 р. №13492/7/15-2417 «Про реєстрацію платників ПДВ».

Суб'єкти спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності (юридичні особи, що сплачують єдиний податок за ставкою 10%, та фізичні особи) з моменту набрання чинності Закону №2642-IV від 3.06.2005 р. (повернувши для «спрощенців» правила гри, що ділять до внесення змін до закону про держбюджет) дістали право не реєструватися платниками ПДВ незалежно від обсягу операцій з поставки товарів та послуг.

Закон України від 6.07.2005 р. №2734-IV «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо впорядкування операцій, пов'язаних з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування, обладнання та сировини для їх виробництва)».

Згідно з п. 63 Закону про ліцензування деяких видів господарської діяльності ліцензуванню підлягатимуть «експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, матриць». Ліцензуванню також підлягає експорт/імпорт основних вузлів для спеціалізованого обладнання з виробництва дисків для лазерних систем зчитування (обладнання) та сировини для їх виготовлення. Перелік ліцензованих вузлів та сировини затверджує Кабмін.

Органами контролю за виробництвом матриць і дисків для лазерних систем зчитування виступатимуть Державний департамент інтелектуальної власності у складі Міністерства освіти і науки, інші органи державної влади в межах їх повноважень.

Законодавчо визначено порядок проведення планових та позапланових перевірок, а також спеціальні заходи, які можуть застосовуватися до порушників.

Наказ ДПА України від 30.06.2005 №244 «Про внесення змін до наказу Державної податкової адміністрації України від 30.05.1997 р. №165».

Платники податків мають користуватися оновленими формами податкової накладної і додатків до неї, а також новою формою реєстру податкових накладних. Податковий облік результатів спільної діяльності ведеться уповноваженою особою у загальнозастосованому порядку окремо від обліку результатів іншої господарської діяльності.

Роз'яснено, як підтверджується податковий кредит у разі отримання послуг від нерезидента. Розрахунок коригування до податкової накладної (додаток 2) тепер може бути складений не тільки продавцем і особою, уповноваженою вести спільну діяльність, а й покупцем — одержувачем послуг від нерезидента на митній території України. Невключення податкової накладної до реєстру не є підставою для відмови у податковому кредиті. Головне — аби був оригінал податкової накладної.

Якщо під час проведення операції податкової накладної не виписано і покупця це влаштовує, то за підсумками дня її все одно треба скласти, включивши до неї загальну суму однотипних операцій (наприклад, за всіма готельними квитками

або за всіма касовими чеками до 240 грн. без податкового номера).

Під час проведення документальної (планової або позапланової виїзної) перевірки платник зобов'язаний забезпечити доступ податковому інспектору до реєстру податкових накладних.

Наказ Держтурадміністрації України від 6.06.2005 р. №50 «Про затвердження порядку оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання».

Держтурадміністрація затвердила нову форму ваучера та порядок його використання. Стара форма втрачає чинність 1.10.2005 р.

Відповідно до пп. 1.5 Порядку оформлення ваучера, його застосування як форми договору при наданні туристичних послуг є обов'язковим. Але при наданні туристу окремої послуги (комплексу послуг), що підтверджується іншим, ніж ваучер, документом, застосування ваучера не є обов'язковим. Таким чином, у туроператора (турагента) залишається право вибору форми договору про туристичне обслуговування: договір про надання послуг у письмовій (електронній) формі або договір у формі ваучера, що є бланком суворого обліку.

На вимогу туриста, що здійснює подорож у складі групи, ваучер може бути оформлений індивідуально. Якщо ваучер оформляється в електронному варіанті, його також необхідно оформити й у паперовому, при цьому обидва варіанти зберігаються у туроператора (турагента).

Постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2005 р. №395 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 1997 р. №1104».

Право на видачу податкового векселя мають особи, зареєстровані платниками ПДВ протягом 12 останніх календарних місяців, внесені до реєстру платників цього податку і яким присвоєний індивідуальний податковий номер. Скасовано додаткові вимоги до таких осіб, а саме: мати невідшкодовану з бюджету суму ПДВ; ввезення товарів за прямими договорами для власних виробничих потреб.

Незалежно від обсягу операцій платника податку податковий вексель у будь-якому разі підлягає авальованню банківською установою. Раніше платники ПДВ з обсягом імпорту за останні 12 місяців понад 5 млн. грн. вексель могли не авальювати.

Наказ Держмитслужби України від 25.04.2005 р. №329 «Про затвердження Порядку підготовки та направлення митними органами податкових повідомлень платникам податків».

Затверджено Порядок підготовки та направлення митними органами податкових повідомлень платникам податків. З'явилось лише дві форми: одна для юридичних осіб — «Ю», інша для фізичних осіб — «Ф». Форми аналогічні тим, якими користуються податківці, і зі змістом яких більшості платників уже довелося ознайомитися.

Функція «митних» податкових повідомлень та механізм їх застосування такі ж, як і «податкових». Зокрема, якщо податкове повідомлення не буде оскаржено в 10-денний термін в адміністративному чи судовому порядку, то зазначена в ньому сума вважатиметься узгодженою і в разі її несплати виникне податкова застава, а на суму боргу нараховуватиметься пеня.

Наказ Держмитслужби України від 4.04.2005 р. №238 «Про затвердження Порядку прийняття попередніх рішень щодо класифікації та кодування товарів в УКТЗЕД».

Суб'єктам ЗЕД надано можливість отримувати класифікаційні рішення щодо визначення коду товару за УКТЗЕД до початку митного оформлення. Дослідження можна провести у Центральному митному управлінні лабораторних досліджень та експертної роботи, яке складається з лабораторій, що розташовані у Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Одесі та Львові. Рішення діє рік і є обов'язковим для всіх митних органів України.

Попереднє рішення приймається управлінням протягом 30 днів з дня реєстрації звернення щодо товарів, які є об'єктом одного зовнішньоекономічного договору (контракту). Якщо один і той же товар постачатиметься за різними договорами, на кожний контракт доведеться писати окреме звернення.

Лист Головки КРУ від 4.04.2005 р. №12-11/125 «Про повноваження органів Державної контрольно-ревізійної служби».

Позапланова виїзна ревізія або перевірка може здійснюватися органами ДКРС лише за наявності підстав для її проведення (вичерпний перелік яких міститься у ч. 5 ст. 11 Закону про КРУ) та прийнятого судового рішення про правочинність проведення такої перевірки.

Органи ДКРС мають право вилучати у підприємств оригінали первинних фінансово-господарських і бухгалтерських документів, але лише на підставі рішення суду та до закінчення ревізії або перевірки.

Підготував Юрій Чейпеш, "ДВ".

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Українсько-словенський бізнес-форум у Києві

Візит словенської ділової місії у складі понад 30 провідних підприємств Словенії до столиці нашої країни триватиме з 4 до 7 жовтня. Програмою заходів, організованих торгово-промисловими палатами України і Словенії, передбачено проведення українсько-словенського бізнес-форуму та виставки товарів і послуг словенських фірм, які налаштовані на довгострокове й взаємовигідне співробітництво з українськими партнерами.

Представники ТПП Словенії у зверненні до потенційних учасників бізнес-форуму з української сторони, зокрема наголошують, що Словенія, завдяки своєму чудовому географічному розташуванню в Центральній Європі (знаходиться на півдорозі між Віднем і Венецією, має вихід в Адриатичне море), політичній і економічній стабільності, позитивному бізнесовому середовищу з розвиненою інфраструктурою може стати своєрідною відправною точкою для підприємств України на шляху їх успішного просування на ринки Центральної і Східної Європи.

Міжнародний економічний форум "Україна-ЄС" у Львові

З 5 по 8 жовтня у столиці Лева учасники форуму презентуватимуть інвестиційні проекти і можливості регіонів щодо співпраці з іноземними партнерами; обговорюватимуть реальні шляхи розвитку прикордонного і транскордонного співробітництва після розширення ЄС, налагодження співпраці з метою реалізації міжнародних проектів розбудови транспортних коридорів, пунктів пропуску та прикордонної інфраструктури; відпрацюватимуть концептуальні засади та реальні інструменти співпраці в рамках нових програм добросусідства ЄС; ділитимуться думками щодо пошуку нових ринків збуту та розширення експортних можливостей після вступу України до СОТ.

Під час форуму відбудуться двосторонні та багатосторонні зустрічі керівників делегацій держав, урядів та регіонів; пленарні засідання з актуальних питань транскордонного співробітництва; круглі столи "Торговельне та інвестиційне співробітництво: проблеми і перспективи", "Розбудова транспортних коридорів, кордонних переходів і прикордонної інфраструктури: пріоритети і можливості"; міжнародний ярмарок інвестицій та нерухомості "Україна-ЄС"; міжнародний семінар "Інструменти добросусідства ЄС щодо східних кордонів – плани і реальність".

Поїздка українських підприємців до Угорщини, Сербії і Чорногорії

Організовується Торгово-промисловою палатою України і Закарпатською ТПП за сприяння ТПП Угорщини, ТПП Сербії, ТПП Чорногорії, Посольства України в Сербії і Чорногорії та триватиме з 16 по 23 жовтня.

Українська делегація братиме участь у спільному засіданні Українсько-угорської секції при ТПП України та Угорсько-української секції при ТПП Угорщини (17 жовтня, м. Будапешт), під час якого будуть розглядатися актуальні питання вдосконалення українсько-угорських торговельно-економічних відносин та усунення спільних проблем, що перешкоджають їх розвитку. Організаторами передбачено також проведення індивідуальних переговорів між українськими та угорськими підприємцями.

У рамках проведення українсько-сербського (19 жовтня, м. Белград) та українсько-чорногорського (21 жовтня, м. Будва) бізнес-форумів пройдуть пленарні засідання за участю представників міністерств і відомств Сербії і Чорногорії. На основі попередніх заявок українських підприємців відбудуться й двосторонні переговори з потенційними сербськими і чорногорськими партнерами.

Ділова місія представників вітчизняних підприємців до Данії

Під час перебування 22-26 жовтня у м. Копенгаген українські підприємці братимуть участь в українсько-датському бізнес-форумі, відвідають датські підприємства, проведуть індивідуальні переговори.

За інформацією Посольства України в Королівстві Данія датська сторона вбачає найбільш перспективною співпрацю в таких галузях, як текстильна, деревообробна промисловість; інформаційні технології, телекомунікації; транспортна галузь, зокрема реалізація спільних проектів будівництва суден, оренда суднобудівних і судноремонтних заводів, будівництво морських і річкових терміналів, розбудова портової інфраструктури; сільське господарство, передусім тваринництво – будівництво великих тваринницьких комплексів за участю українських підприємств і за датськими технологіями, м'ясопереробка і постачання продукції на внутрішній ринок України та ринки сусідніх країн; енергетика, зокрема альтернативні джерела електроенергії, застосування енергозберігаючих технологій; застосування новітніх технологій із захисту довкілля; розбудова готельної та туристичної інфраструктури на гірськолижних курортах Карпат і Автономної Республіки Крим.

Зустріч ділових людей "Міжнародні контактні дні" в Ужгороді

Організаторами зустрічі, що проходитиме 8-10 листопада, виступають Закарпатська торгово-промислова палата та Закарпатська обласна державна адміністрація.

Тематика: будівельна техніка, обладнання, матеріали; проекти і технології будівництва; матеріали й обладнання – сантехнічне, опалювальне, вентиляційне, освітлювальне; предмети інтер'єру житлових і офісних приміщень; побутове обладнання, господарські товари; мебелі, столярні вироби й заготовки.

Учасники зустрічі матимуть змогу представити на міжнародному рівні свою фірму, продукцію та послуги, провести переговори щодо здійснення експортно-імпорتنих операцій, налагодження спільного виробництва, інвестиційної діяльності, представницьких послуг. За попередніми заявками і комерційними пропозиціями організатори гарантують учасникам підбір партнерів для переговорів за відповідним профілем діяльності та взаємними інтересами.

Європейський тиждень якості в Україні

Українська асоціація якості спільно з Торгово-промисловою палатою України у рамках традиційного щорічного Європейського тижня якості організовують ряд заходів під гаслом «Від якості і безпеки продукції до успіху в бізнесі».

7-13 листопада відбудеться XIV міжнародний форум «Дні якості в Києві - 2005». У програмі передбачено проведення симпозиуму, семінарів, церемонії нагородження переможців X українського національного конкурсу якості.

9-11 листопада – всеукраїнський форум «Стандарти і якість», під час якого працюватимуть науково-практична конференція «Контроль і дослідження: проблеми, рішення, перспективи» (стандартизація й уніфікація методів досліджень, приведення їх у відповідність з міжнародними стандартами) та спеціалізована виставка «Стандарти і якість», де у розділах "Лабораторний контроль", "Аналітика", "Дефектоскопія", "Робототехніка" вітчизняні й зарубіжні фірми представлятимуть апаратуру, устаткування, прилади, інструменти, що забезпечують функціонування науково-дослідних центрів і контрольно-випробувальних лабораторій.

"КАРПАТ-ПАК"

У будівництво і розвиток цього унікального широкопрофільного підприємства в невеликому селі на Виноградівщині його засновник Томаш Торної інвестував понад 500 тис. дол. США. Обсяги виробництва, де задіяно близько 200 чоловік, нині перевищують 7 млн. грн. за рік.

Керує підприємством справжній ентузіаст своєї справи Йосип Ласлов, який користується заслуженим авторитетом не тільки в колективі, а й у районі. Сучасне устаткування та майстерність працівників забезпечує випуск високоякісної продукції: трикотажних виробів, поліпропіленових контейнерів (від 200 до 1000 кг), найрізноманітніших дитячих ігрових майданчиків, басейнів та ін.

ТОВ "Карпат-Пак" запрошує виробничі підприємства та торговельні організації до взаємовигідної співпраці.

Засновник ТОВ "Карпат-Пак"
Томаш Торної

Директор ТОВ "Карпат-Пак"
Йосип Ласлов

Піприємство, яке зарує
радість дітям!

Звертайтесь за адресою:
90370 Закарпатська обл., Виноградський р. н.,
с. Велика Паладь, вул. Чолнок, 19
Тел./факс: 03143 37674, 03143 37694